Należytość pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok XIII. Nr. 6.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

Kraków, dnia 11 czerwca 1934 r.

TREŚĆ:

Pozycja		Str.
64.	Rozporządzenie Rady Ministrów o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłem miejscem służbowem oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe	142
65.	Wynagrodzenie od różnych służbodawców, zawiadomienie urzędów skarbowych	159
66.	Wycofanie z obiegu niektórych wzorów znaczków stemplowych	160
67.	Ulgi kolejowe — zaświadczenia szkolne	161
68.	Urządzanie imprez w szkole	162
69.	Występowanie chórów szkolnych i szkolnych zespołów orkiestralnych w imprezach pozaszkolnych	162
70.	Udział młodzieży szkolnej w uroczystościach publ., rewjach, pochodach itp.	163
71.	Zapobieganie nieszczęśliwym wypadkom wśród młodzieży w czasie ćwiczeń cielesnych	165
72.	Sprzedaż przez Ligę Morską i Kolonjalną modeli okrętowych	166
73.	Konkursy	166
74.	Komunikaty	167
75.	Dział nieurzędowy	174
	Sprawozdanie z konferencji rejonowej, odbytej w Ognisku matematycznem w Krakowie w dniu 5-go lutego 1934 roku	175

64.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW [1])

z dnia 28 marca 1934 roku

o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłem miejscem służbowem oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe.

Na podstawie art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663), art. 9, 28, 37 i 39 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu wojska (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 664), art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 665) oraz art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 666), zarządza się, co następuje:

Postanowienia ogólne.

ROZDZIAŁ 1.

§ 1. (1) Rozporządzenie niniejsze reguluje należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia w kraju, na obszarze W. M. Gdańska i poza granicami Państwa funkcjonarjuszów państwowych, objętych postanowieniami § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781), żołnierzy zawodowych, podoficerów i szeregowców, pełniących obowiązkową służbę czynną, jak również nadterminowych, podchorążych, oficerów rezerwy powołanych do służby czynnej, celem przemianowania na zawodowych, sędziów, prokuratorów, aplikantów i asesorów sądowych oraz oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej.

(2) Osobne rozporządzenie normuje należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia żołnierzy, powołanych do służby czynnej w czasie wojny, mobilizacji lub zarządzeniem Rady Ministrów, o ile bezpieczeństwo Państwa tego wymaga.

---

[1]) Przedrukowano z Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 320.

§ 2. (1) Osobom wymienionym w § 1 ust. (1) przysługują:

I. W razie podróży służbowej (komisji) do miejscowości położonej poza zwykłem ich miejscem służbowem:

1) diety oraz

2) zwrot kosztów przejazdu.

II. W razie delegacji (odkomenderowania) do miejscowości, położonej poza zwykłem ich miejscem służbowem:

1) diety za czas przejazdu i za czas pozostawania w delegacji (odkomenderowaniu) oraz

2) zwrot kosztów przejazdu.

III. W razie przeniesienia na inne miejsce służbowe:

a) w kraju i na obszarze W. M. Gdańska:

1) diety dla przeniesionego za czas przejazdu do nowego miejsca służbowego i za pierwszą dobę pobytu w temże miejscu oraz dla jego małżonka i dzieci za taki sam czas, a to dla małżonka w wysokości 75%, dla każdego dziecka w wysokości 50% diet, przysługujących przeniesionemu;

2) zwrot kosztów przejazdu dla przeniesionego oraz jego małżonka i dzieci; ponadto zwrot kosztów przejazdu dla jednej osoby z jego służby;

3) zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego;

b) poza granicami państwa:

1) diety dla przeniesionego za czas przejazdu do nowego miejsca służbowego i za czas do chwili objęcia urzędowania, nieprzekraczający 8 dni, liczonych od dnia następującego po przybyciu na nowe miejsce służbowe, oraz diety za czas przejazdu dla jego małżonka i dzieci, a to dla małżonka w wysokości 75%, dla każdego dziecka w wysokości 50 proc. diet, przysługujących przeniesionemu;

2) zwrot kosztów przejazdu dla przeniesionego, jego małżonka i dzieci;

3) zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego.

(2) Zwykłem miejscem służbowem i miejscowością w rozumieniu rozporządzenia niniejszego jest w odniesieniu do żołnierzy i funkcjonarjuszów państwowych, pełniących służbę w administracji wojskowej — obszar danego garnizonu, w odniesieniu do szeregowych Policji Państwowej, pełniących służbę na posterunkach wiejskich — rejon danego posterunku.

(3) Podoficerom i szeregowcom, pełniącym obowiązkową służbę czynną, nadterminowym oraz podchorążym diety nie przysługują, o ile w czasie podróży lub delegacji (odkomenderowania) mogą korzystać z wyżywienia w naturze.

§ 3. Przez pojęcie „małżonek i dzieci“, względnie „rodzina“, użyte w rozporządzeniu niniejszem, rozumie się pozostających na utrzymaniu osób, wymienionych w § 1 ust. (1):

1) żonę — z wyjątkiem sądownie separowanej, jeżeli na mężu nie ciąży obowiązek alimentacji;

2) męża zupełnie niezdolnego do zarobkowania;

3) dzieci ślubne, uprawnione i pasierbów do ukończenia 18 lat, jeżeli zaś uczęszczają do szkół publicznych lub wskutek ułomności fizycznych, umysłowych albo nieuleczalnej choroby nie mogą na swoje utrzymanie zarabiać — do ukończenia 24 lat, z wyjątkiem tych, które weszły w związki małżeńskie.

ROZDZIAŁ 2.

Należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia w kraju.

§ 4. (1) Diety wynoszą dziennie dla:

1) urzędników, praktykantów i niższych funkcjonarjuszów państwowych

a) Prezesa Rady Ministrów 80 złotych;

b) Ministra, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli 60 zł.;

c) Podsekretarza Stanu, Prezesa Prokuratorji Generalnej R. P., Wojewody, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Ambasadora 40 zł.;

d) Dyrektora Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Dyrektora Biura Sejmu, Dyrektora Biura Senatu, Dyrektora Departamentu, Gabinetu, Biura we władzach naczelnych, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Głównego Inspektora w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i w Ministerstwie Poczt i Telegrafów, Głównego Inspektora Weterynarji w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych, Głównego Inspektora Komunikacji w Ministerstwie Komunikacji, Głównego Inspektora Pracy w Ministerstwie Opieki Społecznej, Dyrektora Protokółu Dyplomatycznego, Posła nadzwyczajnego i Ministra pełnomocnego I, II i III klasy, Ministra pełnomocnego, Komisarza Generalnego R. P. w Gdańsku, Delegata Rządu, Ministra Rezydenta, Dyrektora Mennicy Państwowej, Dyrektora Państwowego Monopolu Spirytusowego, Dyrektora Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, Dyrektora Polskiego Monopolu Solnego, Dyrektora Polskiego Monopolu Tytoniowego, Prezesa Oddziału Prokuratorji Generalnej R. P., Wiceprezesa Prokuratorji Generalnej R. P., Dyrektora Loterji Państwowej, Prezesa Pocztowej Kasy Oszczędności, Dyrektora Ceł, Dyrektora Izby Skarbowej, Naczelnika Wydziału skarbowego, oświecenia publicznego oraz przemysłu i handlu w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim, Naczelnego Inspektora Ceł w Gdańsku, Kuratora Liceum Krzemienieckiego, Kuratora Okręgu Szkolnego, Wiceprezesa Głównej Komisji Ziemskiej, Dyrektora Głównego Urzędu Miar, Dyrektora Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen, Dyrektora Państwo-

wego Instytutu Geologicznego, Prezesa Urzędu patentowego R. P., Dyrektora Państwowego Zakładu Higjeny . . . . . 30 zł.;

e) Wicedyrektora Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Wicedyrektora Biura Sejmu, Kustosza Bibljoteki i Archiwum Sejmu, Inspektora i Naczelnika Wydziału we władzach naczelnych, Urzędnika do zleceń w Prezydjum Rady Ministrów, Naczelnika Sekretarjatu Prawniczego w Najwyższym Trybunale Administracyjnym, Naczelnika Biura w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i w Ministerstwie Komunikacji, Wicedyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, Wicekomisarza Rządu na m. st. Warszawę, Wicewojewody, Wicedyrektora Departamentu Politycznego i Wicedyrektora Gabinetu Ministra w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Przedstawiciela Państwa Polskiego przy Komisji Mieszanej i Trybunale Rozjemczym do spraw Górnego Śląska, Radcy Ambasady, Konsula Generalnego, Delegata Prokuratorji Generalnej R. P., Kierownika wydziału w centrali Prokuratorji Generalnej R. P., Wiceprezesa Pocztowej Kasy Oszczędności, Dyrektora Urzędu Długów Państwa, Komisarza do spraw likwidacji niemieckiej, Przewodniczącego Rady Spółdzielczej, Kierownika Centralnej Księgowości, Redaktora Dziennika Ustaw R. P., Głównego Konserwatora, Dyrektora Archiwów państwowych, Dyrektora Bibljoteki Narodowej, Ministerjalnego Wizytatora Szkół, Ministerjalnego Wizytatora Szkół, pełniącego obowiązki kierownika referatu we władzy naczelnej, Dyrektora Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, Dyrektora Urzędu Morskiego, Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego, Dyrektora Państwowej Szkoły Morskiej, Dyrektora Państwowego Instytutu Meteorologicznego, Prezesa i Wiceprezesa Kolegjum Górniczego, Wiceprezesa Urzędu Patentowego, Kierownika Sekcji w Instytucie Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen, Kierownika Instytutu Hydrograficznego, Dyrektora Biura projektu meljoracji Polesia, Dyrektora Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń, Dyrektora Państwowego Zakładu Badania Żywności i Przedmiotów Użytku, Dyrektora Państwowego Zakładu Zdrojowego, Dyrektora (Kierownika) Szpitala w Kobierzynie, Krakowie, Kulparkowie, Lwowie, Tworkach i Wilnie, Dyrektora Wyższego Urzędu Ubezpieczeń, Okręgowego Inspektora Pracy, Kierownika działu Państwowego Zakładu Higjeny . . 20 zł.;

f) Kierownika oddziału gospodarczego w Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Kierownika referatu i Radcy we władzach naczelnych, Naczelnego redaktora sprawozdań parlamentarnych w Biurze Sejmu, Dyrektora Drukarni Państwowej w Warszawie, Radcy Sekretarjatu Prawniczego w Najwyższym Trybunale Administracyjnym, Naczelnika urzędu spraw mniejszości, Naczelnika wydziału we władzach, urzędach i insty-

tucjach bezpośrednio podległych władzy naczelnej, Inspektora w urzędzie wojewódzkim (Komisarjacie Rządu na m. st. Warszawę), będącego na etacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Wiceprezesa wojewódzkiego sądu administracyjnego, Sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego, Dyrektora Policji (w województwie śląskiem), Komisarza Rządu w Gdyni, Starosty (grodzkiego, morskiego, powiatowego), Radcy Poselstwa, Konsula, Pierwszego sekretarza Ambasady, Radcy handlowego, Radcy emigracyjnego, Radcy finansowego, Radcy Komisarjatu Generalnego R. P. w Gdańsku, Kierownika Archiwum, Instytutu, Muzeum, Zakładu, laboratorjum i działu w instytucjach bezpośrednio podległych Ministerstwu Spraw Wojskowych, Starszego Ordynatora szpitala, Naczelnego Sekretarza Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej, Kierownika oddziału w wydziale skarbowym i wydziale oświecenia publicznego w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim, Naczelnego lekarza więzień, Kierownika Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego, Dyrektora Zakładu wychowawczego lub poprawczego, Kierownika Psychjatrycznego Szpitala Więziennego, Kierownika sekretarjatu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Naczelnika Biura Personalnego w Kuratorjum Okręgu Szkolnego, Administratora Szkoły Akademickiej (zakładu), Kierownika Archiwum, Bibljoteki, Muzeum, Państwowych Zbiorów Sztuki, Kierownika Sekretarjatu Szkoły Akademickiej, Zarządcy Dóbr Liceum Krzemienieckiego, Wizytatora Szkół, Inspektora szkolnego, Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego w Katowicach, Kierownika wydziału i Kierownika działu w Państwowym Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego, Metrologa, Naczelnika Morskiego Urzędu Rybackiego, Naczelnika Okręgu Administracji Miar, Naczelnika Urzędu Marynarki Handlowej, Naczelnika Urzędu Probierczego, Kierownika oddziału w Państwowym Instytucie Meteorologicznym, Komisarza Demobilizacyjnego, Komisarza Pracy (na Górnym Śląsku), Radcy Trybunału do spraw Ubezpieczeń Społecznych . . . . 15 zł.;

g) Inspektora, Kierownika oddziału i Radcy we władzach, urzędach i instytucjach bezpośrednio podległych władzy naczelnej, Wicedyrektora Policji (w Województwie Śląskiem), Wicekomisarza Rządu w Gdyni, Wicestarosty (grodzkiego, morskiego, powiatowego), Drugiego sekretarza Ambasady, Pierwszego sekretarza Poselstwa, Ordynatora szpitala, Naczelnika Urzędu Skarbowego, Naczelnika Urzędu Celnego, Naczelnika Urzędu Opłat Stemplowych, Naczelnika Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów Państwowych, Członka Biura Orzecznictwa Sądu Najwyższego, Inspektora w Liceum Krzemienieckiem, Konserwatora, Kustosza Archiwum, Kustosza Muzeum, Kwestora, Instruktora oświaty pozaszkolnej, Kierownika weterynaryjnej pracowni rozpoznawczej, Administratora i kierownika pod-

działu (zakładu) w Państwowym Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego, Kierownika Państwowego Zakładu Chowu Koni, Komisarza ochrony lasów, Komisarza ziemskiego, Powiatowego lekarza weterynaryjnego, Kapitana statku szkolnego, Profesora Państwowej Szkoły Morskiej, Kapitana portu, Naczelnika Okręgowego Urzędu Górniczego, Kierownika referatu w Biurze projektu meljoracji Polesia, Kierownika kamieniołomów, Kierownika klinkierni, Kierownika państwowego zarządu wodnego, Kierownika powiatowego zarządu drogowego, Lekarza zdrojowego, Radcy emigracyjnego przy Komisarjacie Generalnym R. P. w Gdańsku, Technicznego Inspektora zdrojowego, Kierownika Państwowej Szkoły Położnych, Kierownika Szpitala, Obwodowego Inspektora Pracy, Kierownika filji Państwowego Zakładu Higjeny, Lekarza powiatowego . . 12 zł.;

h) Referendarza, Kierownika rachuby, Zarządcy (gmachu reprezentacyjnego), Archiwisty, Bibljotekarza, Redaktora sprawozdań parlamentarnych, Referendarza Sekretarjatu Prawniczego w Najwyższym Trybunale Administracyjnym, Kierownika Drukarni Państwowej, Drugiego sekretarza Poselstwa, Wicekonsula, Attaché Ambasady, Attaché Poselstwa, Attaché Konsularnego, Referendarza Komisarjatu Generalnego R. P. w Gdańsku, Konstruktora, Kustosza, Kierownika stacji Hughesa, Zarządcy składnicy, Kontrolera skarbowego, Kierownika sekretarjatu (sądowego, prokuratorskiego), Zarządcy fabryki, Zarządcy kolejki, Zarządcy składu drzewa, Zarządcy tartaku, Nadleśniczego, Taksatora leśnego, Asystenta Archiwum, Asystenta Bibljoteki, Asystenta Muzeum, Podinspektora Szkolnego, (zastępcy inspektora szkolnego), Asystenta weterynaryjnej pracowni rozpoznawczej, Mierniczego, Adjunkta i Asystenta w Państwowym Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego, Podkomisarza ziemskiego, Oficera statku szkolnego, Inspektora we władzach pośrednio podległych władzy naczelnej w dziale Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Oficera portu, Adjunkta i Inspektora stacyj w Państwowym Instytucie Meteorologicznym, Adjunkta Zakładu Służby Zdrowia, Podinspektora Pracy . . 10 zł.;

i) urzędników nie wymienionych pod lit. a)—h) . . . 9 zł.;

j) praktykantów . . . . . 7 zł.;

k) niższych funkcjonarjuszów państwowych . . . . 6 zł.;

2) żołnierzy:

a) oficerów w stopniu:

Marszałka: . . . . . 80 zł.;

Generała broni, admirała: . . . . . 60 zł.;

Generała dywizji, wiceadmirała: . . . . . 40 zł.;

Generała brygady, kontradmirała: . . . . . 30 zł.;

Pułkownika, komandora: . . . . . 20 zł.;

Podpułkownika, komandora - porucznika: . . . . 18 zł.;
Majora, komandora - podporucznika: . . . . . 15 zł.;
Kapitana: . . . . . 12 zł.;
Porucznika, podporucznika: . . . . . 10 zł.;

b) podoficerów i szeregowych zawodowych w stopniu:
Chorążego (równorzędnego): . . . . . 10 zł.;
Starszego sierżanta (równorzędnego), starszego bosmana, sierżanta (równorzędnego), bosmana, plutonowego (równorzędnego), bosmanmata: . . . . . 8 zł.;
Kaprala (równorzędnego), mata, starszego marynarza zawodowego 6 zł.;

c) podoficerów i szeregowców pełniących obowiązkową służbę czynną, nadterminowych oraz podchorążych:
Podchorążych oraz podoficerów: 2.50 zł.;
Starszych szeregowców i szeregowców: 2 zł.

3) Profesorów i pomocniczych sił naukowych w państwowych szkołach akademickich, nauczycieli szkół państwowych i publicznych, pozostających na etacie Państwa:
a) Rektora państwowej szkoły akademickiej: . . . 30 zł.;
b) Profesora zwyczajnego: . . . . . 25 zł.;
c) Profesora nadzwyczajnego: . . . . . 20 zł.;
d) Asystenta starszego z tytułem docenta, Adjunkta z tyt. docenta 15 zł.
e) Pomocniczych sił naukowych, nie wymienionych pod lit. d) 12 zł.;
f) Dyrektora (rektora) i Kierownika szkoły średniej ogólnokształcącej, seminarjum nauczycielskiego i innego zakładu kształcenia nauczycieli, szkoły zawodowej, rolniczej i innego zakładu o typie średnim lub wyższym (z wyjątkiem szkół akademickich): . . 15 zł.;
g) Nauczycieli szkół wymienionych pod lit. f) . . . . 12 zł.;
h) Kierownika publicznej szkoły powszechnej, specjalnej (szkoły ćwiczeń) III, II i I stopnia i nauczyciela kierującego w publicznej szkole pierwszego stopnia: . . . . . 12 zł.;
i) Nauczyciele szkół wymienionych pod lit. h): . . 10 zł.;
j) Kierowniczki przedszkola: . . . . . 10 zł.;
k) Wychowawczyni przedszkola: . . . . . 8 zł.!
l) Nauczyciela, pełniącego obowiązki instruktora ministerjalnego, nauczyciela szkoły średniej, powołanego do pracy instruktorskiej: 15 zł.;
ł) Nauczyciela szkoły powszechnej, powołanego do pracy instruktorskiej: 12 zł.;

4) funkcjonarjuszów Straży Więziennej:

Głównego Inspektora: . . . . . 30 zł.;
Inspektora, Nadkomisarza: . . . . . 15 zł.;
Komisarza: . . . . . 12 zł.;
Podkomisarza: . . . . . 10 zł.;
Aspiranta: . . . . . 8 zł.;
Przodownika: . . . . . 8 zł.;
Starszego strażnika więziennego, strażnika więziennego: . 6 zł.;

5) a) Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego i Pierwszego Prezesa Najwyższego Trybunału Administracyjnego: . . . . 60 zł.;
b) Pierwszego Prokuratora Sądu Najwyższego: . . . 40 zł.;
c) Sędziego Najwyższego Trybunału Administracyjnego, sędziego i prokuratora Sądu Najwyższego i sądu apelacyjnego, wiceprokuratora Sądu Apelacyjnego: . . . . . 25 zł.;
d) Sędziego i prokuratora sądu okręgowego, wiceprokuratora sądu okręgowego: . . . . . 20 zł.;
e) Sędziego grodzkiego, podprokuratora sądu okręgowego, przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego sądu pracy: . . 15 zł.;
f) Asesora sądowego: . . . . . 10 zł.;
g) Aplikanta sądowego: . . . . . 7 zł.;

6) oficerów i szeregowych Policji Państwowej:
Generalnego Inspektora: . . . . . 30 zł.;
Nadinspektora, Inspektora: . . . . . 20 zł.;
Podinspektora: . . . . . 18 zł.;
Nadkomisarza: . . . . . 15 zł.;
Komisarza: . . . . . 12 zł.;
Podkomisarza, aspiranta: . . . . . 10 zł.;
Starszego przodownika, przodownika, starszego posterunkowego: 8.50 zł.;
Posterunkowego: . . . . . 6 zł.;

7) oficerów i szeregowych Straży Granicznej:
Komendanta: . . . . . 30 zł.;
Nadinspektora: . . . . . 20 zł.;
Inspektora: . . . . . 18 zł.;
Nadkomisarza: . . . . . 15 zł.;
Komisarza: . . . . . 12 zł.;
Podkomisarza, aspiranta: . . . . . 10 zł.;
Starszego przodownika, przodownika, starszego strażnika granicznego: . . . . . 8 zł.;
Strażnika granicznego: . . . . . 6 zł.

(2) Osobom pełniącym obowiązki, przywiązane do wymienionych w p. 1, 3 i 5 stanowisk przysługują diety, ustalone dla danego stanowiska, od dnia objęcia obowiązków służbowych.

(3) Żołnierzom żandarmerji, pełniącym służbę bezpieczeństwa poza swym garnizonem w rejonach ćwiczeń, manewrów, koncentracyj lub zawodów, mających na celu wyszkolenie wojska — przysługuje 50% diet.

(4) W razie awansu należą się wyższe diety od dnia, od którego przysługuje prawo do wyższego uposażenia.

§ 5. (1) W wypadku delegacji (odkomenderowania) wypłaca się diety w wysokości ustalonej w § 4, t. j. całe diety przez pierwsze dwa tygodnie, licząc od dnia, następującego po dniu przybycia do miejsca delegacji (odkomenderowania), przez następnych 6 tygodni diety zmniejszone o 30%, po upływie zaś tego czasu diety zmniejszone o 40%.

(2) Delegacja (odkomenderowanie) może trwać zasadniczo tylko pół roku. Przedłużenie delegacji (odkomenderowania) ponad ten okres czasu może nastąpić jedynie w przypadkach wyjątkowych na mocy decyzji szefa władzy naczelnej, wydanej w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Przepis ten nie dotyczy przypadków odkomenderowania do szkół wojskowych lub cywilnych.

(3) O ile delegowany (odkomenderowany) otrzymuje bezpłatnie mieszkanie w lokalu rządowym, zmniejsza się diety, określone w ust. (1) o 10%. Postanowienie to nie dotyczy żołnierzy i innych osób pracujących w wojsku na stanowisku etatowem.

(4) Żołnierzom zawodowym i oficerom rezerwy, powołanym do służby czynnej, celem przemianowania na zawodowych oraz innym osobom, pracującym w wojsku na stanowisku etatowem, korzystającym w czasie podróży służbowej lub delegacji (odkomenderowania) z kwatery przejściowej lub nagłej, zmniejsza się diety o kwotę, odpowiadającą należności za kwatery, ustalonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 957), którą to kwotę przekazuje się władzy, dostarczającej kwatery.

§ 6. (1) Jednostką obliczania diet jest dwudziestoczterogodzinny okres czasu, liczony od chwili wyjazdu ze zwykłego miejsca służbowego do chwili powrotu do tegoż miejsca, przyczem:

a) jeżeli pobyt poza zwykłem miejscem służbowem trwa dłużej, niż 24 godziny, należy się za końcowy okres czasu, o ile on wynosi więcej, niż 12 godzin, cała dieta, o ile zaś wynosi więcej, niż 6 godzin — połowa diety;

b) jeżeli pobyt poza zwykłem miejscem służbowem trwa krócej, niż 24 godziny, należy się cała dieta, o ile pobyt ten trwa dłużej, niż 12 godzin,

zaś połowa diety, o ile pobyt ten trwa krócej, niż 12 godzin, a dłużej, niż sześć godzin.

(2) Przy przejeździe środkiem lokomocji, mającym oficjalny rozkład jazdy, (np. kolej, statek), początek przejazdu należy liczyć od chwili odejścia, ustalonego w tymże rozkładzie jazdy. Przy przejeździe innym środkiem lokomocji, niemającym takiego rozkładu jazdy (np. konie, samochód), początek przejazdu należy liczyć od chwili ruszenia z miejsca. Powyższą zasadę należy stosować analogicznie także do oznaczenia czasu zakończenia przejazdu z tym wyjątkiem, że opóźnienie środka lokomocji, mającego oficjalny rozkład jazdy, może być brane w rachubę tylko w przypadku, gdy wynosi więcej, niż jedną godzinę i zostanie udowodnione.

(3) Gdy przejazd odbywa się różnemi środkami lokomocji, należy do czasu trwania przejazdu wliczać również uzasadnione przerwy między przejazdami poszczególnemi środkami lokomocji.

§ 7. Diety należy się również za niedziele i święta, przypadające w czasie trwania podróży służbowej, delegacji (odkomenderowania), lub przeniesienia.

§ 8. Diety należą się również w przypadku zachorowania w czasie podróży służbowej lub delegacji (odkomenderowania) przez cały czas spowodowanego chorobą pobytu w odnośnej miejscowości, o ile choroba zostanie stwierdzona świadectwem lekarskiem, a odbywający podróż służbową lub pozostający w delegacji (odkomenderowaniu) nie jest umieszczony na koszt Skarbu Państwa w szpitalu.

§ 9. (1) Pozostającemu w delegacji (odkomenderowaniu) nie przysługuje prawo do diet za czas urlopu.

(2) O ile jednak korzystający w czasie delegacji (odkomenderowania) z urlopu wypoczynkowego lub zdrowotnego wyjeżdża na czas tego urlopu do miejscowości zwykłego miejsca służbowego, należy mu przyznać zwrot kosztów jazdy tam i z powrotem według zasad, obowiązujących przy przejazdach służbowych.

(§§ 10 — 12 włącznie opuszczono).

§ 13. Zwrot kosztów przejazdu obejmuje ceny biletów jazdy koleją lub statkiem oraz koszty przejazdu innemi środkami komunikacyjnemi, koszty przewozu bagażu podróżnego, oraz ryczałt na pokrycie kosztów dojazdu do dworca i z dworca kolejowego, do przystani i z przystani, do stacji autobusowej, lotniczej i z tych stacyj.

§ 14. (1) Przy przejazdach koleją lub statkiem zwraca się faktycznie zapłaconą cenę biletów, przyczem:

1) prawo przejazdu I klasą przysługuje wymienionym w § 4: urzędnikom na stanowiskach, wyszczególnionych w p. 1 lit. a) — e), rektorom i profesorom państwowych szkół akademickich, funkcjonarjuszom Straży Więziennej w stopniu głównego inspektora i inspektora, oficerom w stopniu marszałka, generała (admirała) i oficerom sztabowym, sędziom i prokuratorom, wyszczególnionym w p. 5 lit. a) — d), oficerom Policji Państwowej i Straży Granicznej w stopniu od nadkomisarza wzwyż, ponadto starostom i kierownikom starostw, Komisarzowi i Wicekomisarzowi Rządu w Gdyni, Dyrektorowi Policji (w Województwie Śląskiem), osobom towarzyszącym służbowo przy przejazdach Szefów władz naczelnych, przedstawicieli państw obcych, misyj zagranicznych oraz oficerów armij obcych, jak również adjutantom i oficerom ordynansowym, podróżującym służbowo w I klasie razem ze swoimi przełożonymi, dowódcami pułku i wyższymi;

2) prawo przejazdu II klasą przysługuje osobom nieobjętym postanowieniami p. 1) i 3), oraz chorążym (równorzędnym);

3) prawo przejazdu III klasą przysługuje: niższym funkcjonarjuszom państwowym, podoficerom i szeregowcom, szeregowym Policji Państwowej i Straży Granicznej.

(2) Za przejazd sługi (§ 2 p. III-a) 2) zwraca się cenę biletu III klasy.

(3) Jeżeli na statku znajdują się dwie klasy, zwraca się cenę biletu I-szej klasy również i tym, którzy w myśl postanowień paragrafu niniejszego mają w razie jazdy koleją prawo do biletu II klasy, cenę zaś biletu II klasy tym, którzy w razie jazdy koleją mają prawo do biletu III-ciej klasy.

(4) Z reguły zwraca się koszt przejazdu pociągami osobowemi. Zwrot kosztów przejazdu pociągiem pośpiesznym dozwolony jest tylko wtedy, jeżeli podróż służbowa ma charakter nagły, albo jeżeli przez użycie pociągu pośpiesznego zaoszczędzono diety. Potrzebę użycia pociągu pośpiesznego winna władza, zarządzająca podróż służbową, potwierdzić na rachunku kosztów podróży.

(5) Jeżeli zaszła potrzeba przejazdu pociągiem pośpiesznym, w którym niema III klasy, otrzymuje osoba, która posiada tylko prawo do zwrotu kosztów przejazdu klasą III, zwrot ceny biletu klasy II.

(6) Odbywającym podróże służbowe oraz delegowanym (odkomenderowanym) może być przyznany zwrot ceny t. zw. miejscówki po udowodnieniu poniesionych kosztów miejscówki.

(7) Osoby, korzystające z ulg w przejazdach państwowemi lub zarządzanemi przez Państwo środkami komunikacyjnemi, otrzymują przy likwidacji kosztów podróży zwrot ceny ulgowej.

(8) Władza zarządzająca podróż służbową może przyznać osobom, mającym prawo przejazdu I klasą, zwrot faktycznie poniesionych i udowodnionych kosztów użycia jednego miejsca w wozie sypialnym, jeżeli podróż koleją trwa dłużej, niż sześć godzin, między 21 a 6 godziną, a zarazem podróż służbowa ma charakter nagły i zachodzi konieczność pełnienia następnego dnia czynności urzędowych. Nie dotyczy to Prezesa Rady Ministrów, Marszałka Polski, Ministrów i Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, którym w każdym przypadku podróży służbowej służy prawo użycia całego przedziału sypialnego w wozie sypialnym. Zwrot kosztów przejazdu wozem sypialnym winien się odbywać na podstawie dołączonego do rachunku kosztów podróży oryginalnego kuponu, uprawniającego do zajęcia miejsca lub przedziału w wozie sypialnym.

§ 15. (1) Zwraca się udowodnione koszty przewozu koleją, statkiem lub innemi środkami komunikacyjnemi osobistego bagażu podróżnego o wadze:

1) do 50 kg przy podróżach służbowych (komisjach), trwających conajmniej sześć dni;

2) do 100 kg przy podróżach służbowych, trwających dłużej, niż 30 dni oraz przy delegacjach (odkomenderowaniach).

(2) O ile dla spełnienia czynności urzędowej konieczne jest zabranie ze sobą bagażu służbowego, jak aktów, narzędzi, instrumentów i t. p., zwraca się wszystkie koszty jego przewozu, przyczem w rachunku kosztów należy wyszczególnić zawartość bagażu służbowego, jego wagę oraz faktycznie poniesione wydatki.

§ 16. (1) Przy przejazdach kołowych zwraca się w miejscowościach, w których obowiązują zatwierdzone przez władze taryfy najmu koni, lub samochodu, ceny podane w taryfie. W miejscowościach nieposiadających takich taryf zwraca się cenę najmu koni lub samochodu na podstawie dołączonego przez rachunkozdawcę do rachunku własnoręcznego oświadczenia, podającego oprócz zapłaconej ceny także ilość kilometrów odbytej drogi kołowej z wymienieniem miejscowości początkowej i końcowej. W razie wątpliwości, czy zapłacona cena odpowiada miejscowym stosunkom, może władza zasięgnąć informacji odnośnego magistratu (urzędu gminnego) i zależnie od otrzymanej informacji odpowiednio zmniejszyć kwoty najmu koni względnie samochodu.

(2) Wydatek na najem koni i samochodu zwraca się tylko wtedy, jeżeli niema możności przejazdu tańszym środkiem lokomocji, jak kolejami wszelkiego rodzaju, omnibusami, autobusami, statkami i t. p., z wyjątkiem przypadków nagłych, gdy wskutek opóźnienia przyjazdu interes

publiczny byłby narażony na szkodę, oraz w razie potrzeby odbycia czynności urzędowych w większej ilości miejscowości, jeżeli to spowoduje oszczędność na dietach.

(3) Przy wspólnych podróżach kołowych wolno zaliczać jedną podwodę lub samochód na trzy osoby. W razie równoczesnego przewozu większej ilości aktów, instrumentów, narzędzi, wolno zaliczać jedną podwodę lub samochód na dwie osoby, a w wyjątkowych przypadkach na jedną osobę.

(4) Koszty wspólnej podróży kołowej zalicza osoba, której przysługują wyższe diety.

(5) Jeżeli drogę odbyto pieszo lub własnemi środkami lokomocji, przyznaje się kwotę, odpowiadającą taryfie najmu koni, w miejscowościach zaś, nieposiadających takiej taryfy, po 30 groszy za każdy kilometr, o ile nie można było odbyć tej drogi tańszym środkiem lokomocji, jak kolejami wszelkiego rodzaju, statkami, omnibusami i t. p.

(6) Przepis ustępu poprzedzającego nie ma zastosowania do szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej przy patrolach i obławach.

(7) Dla osób, które w podróżach służbowych używają własnych samochodów, ustali właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Skarbu wysokość wynagrodzenia za używanie własnego samochodu.

(8) Koszty jazdy samolotem zwraca się do kwoty, odpowiadającej kosztom jazdy koleją, w pełnej wysokości zaś tylko w przypadkach, uzasadnionych ważnością i nagłością sprawy oraz jeśli użycie tego środka komunikacji spowoduje oszczędności na dietach.

§ 17. Za czynności komisyjne w miejscowościach, położonych bliżej niż 2 km. od budynku, w którym mieści się urząd, nie należą się żadne koszty podróży służbowej z wyjątkiem ewentualnego zwrotu kosztów przewozu bagażu służbowego (§ 15).

§ 18. (1) Przy komisjach miejscowych w miastach, mających ponad 50.000 mieszkańców i w Gdyni, zwraca się koszt przejazdu dorożką, względnie samochodem w kwocie faktycznie wydanej i odpowiadającej miejscowym cenom, o ile odległość miejsca komisyjnego od gmachu urzędu, względnie od mieszkania wynosi więcej, jak 2 km. Jeżeli w danem miejscu istnieje tańszy środek komunikacyjny, np. tramwaj, autobus itp., zwraca się koszt przejazdu tym środkiem komunikacyjnym. W razie konieczności przewiezienia bagażu służbowego (§ 15) koszty przejazdu zwraca się bez względu na odległość.

(2) W garnizonach wojskowych do żołnierzy i funkcjonarjuszów państwowych w administracji wojskowej stosuje się postanowienia ust. (1), bez względu na ilość mieszkańców w tym garnizonie.

§ 19. (1) Osobom, wymienionym w § 1, z wyjątkiem podoficerów i szeregowców, pełniących obowiązkową służbę czynną, nadterminowych oraz podchorążych, przyznaje się na koszty dojazdu do dworca kolejowego, przystani, stacji autobusowej lub lotniczej, jak również przejazdu z jednego dworca (przystani, stacji) na drugi, za każdy dojazd względnie odjazd ryczałt w wysokości 1.50 zł.

(2) Ryczałt ten nie należy się w przypadkach, gdy dojazd odbywa się służbowym środkiem lokomocji.

(3) Gdy podróż służbowa odbywa się do kilku miejscowości, przyznaje się ryczałt za dojazdy w każdej miejscowości.

(4) O ile odległość od gmachu urzędu względnie od mieszkania do dworca kolejowego lub przystani, stacji autobusowej lub lotniczej, wynosi więcej niż dwa kilometry, dojazd można traktować według postanowień § 16.

§ 20. (1) W razie podróży służbowych w czasie delegacji (odkomenderowania) do miejscowości położonych poza miejscem delegacji (odkomenderowania) uzupełnia się diety, pobierane z tytułu delegacji (odkomenderowania), o ile wypłacane są stosownie do § 5 w wymiarze zmniejszonym do wysokości całej diety. Ponadto zwraca się koszty przejazdu według zasad ustalonych w rozporządzeniu niniejszem.

(2) W razie odbywania podróży służbowych w pierwszych dwóch tygodniach delegacji (odkomenderowania), za które w myśl § 5 należy się cała dieta, nie wlicza się do tego okresu czasu dni, przebytych w podróży służbowej.

(3) Postanowienia, zawarte w ustępach poprzedzających, nie mają zastosowania do podróży służbowych, które nie trwają dłużej niż sześć godzin.

§ 21. Delegowanym (odkomenderowanym), przeniesionym następnie do miejscowości, do której ich uprzednio delegowano (odkomenderowano), przysługuje oprócz należności z § 2 punkt III zwrot kosztów przejazdu do miejscowości, w której mieli stały przydział służbowy, i zpowrotem oraz diety w czasie tego przejazdu według zasad ustalonych dla podróży służbowych, o ile przejazd ten jest konieczny dla uregulowania spraw, wynikłych wskutek przeniesienia.

§ 22. (1) Do miejsca czynności komisyjnych należy zdążać bez żadnej przerwy i to bez względu na odległość.

(2) Rozpoczętej komisji nie wolno przerywać inaczej jak tylko z ważnych przyczyn, które muszą być szczegółowo uzasadnione.

(3) Wyjazdy z miejsca komisyjnego na noclegi dopuszczalne są tylko wówczas, jeżeli w danej miejscowości nie można znaleźć noclegu, a oko-

liczność tę stwierdzi właściwy dla danej miejscowości magistrat względnie zarząd gminy.

(4) Przy przejazdach kołowych odbywanych jednym ciągiem bez przerwy należy w zasadzie odbywać conajmniej 40 klm. drogi w jednym dniu. Zresztą należy używać tylko takich środków komunikacyjnych, które nie powodując niepotrzebnej zwłoki w osiągnięciu celu podróży, połączone są z najmniejszemi kosztami dla Skarbu Państwa.

§ 23. (1) W razie przeniesienia z urzędu lub w drodze konkursu do innej miejscowości przyznaje się poza dietami i zwrotem kosztów przejazdu (§ 2 pkt. III, 1 i 2) na pokrycie wszystkich wydatków, połączonych z przesiedleniem, ryczałt w wysokości: samotnemu — 50% jednomiesięcznego, utrzymującemu rodzinę — 100% jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z zasiłkiem wyrównawczym.

(2) Odnośnie do żołnierzy zawodowych i oficerów rezerwy powołanych do czynnej służby celem przemianowania na zawodowych za podstawę obliczenia ryczałtu przyjmuje się uposażenie pobierane ostatnio na zasadzie art. 5 i 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu wojska (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 664).

(3) Ryczałt powyższy wypłaca się przeniesionemu po jego zgłoszeniu się na nowem miejscu służbowem i objęciu czynności służbowych.

(4) Ponadto zwraca się koszty przewozu urządzenia domowego kolejowemi pociągami towarowemi, względnie statkami towarowemi, udowodnione oryginalnemi listami przewozowemi. W razie użycia do przewozu pociągów towarowo-pośpiesznych lub przyśpieszonych względnie takichże statków albo innych środków lokomocji zwraca się udowodniony koszt przewozu tylko do wysokości kosztów, jakieby wynikły przy użyciu normalnych towarowych pociągów względnie statków na taką samą odległość.

(5) Przy przeniesieniu na prośbę nie przysługuje należność określona w paragrafie niniejszym, może jednak być przyznana w drodze wyjątku, w całości lub w części według uznania właściwej władzy naczelnej.

(6) Postanowienia paragrafu niniejszego nie dotyczą przeniesień żołnierzy zawodowych, pełniących służbę w Korpusie Ochrony Pogranicza — w obrębie bataljonu granicznego. Za przeniesienia te przysługuje samotnemu 20% — a utrzymującemu rodzinę 40% jednomiesięcznego, ostatnio pobieranego uposażenia (ust. 2) wraz z prawem ewentualnego przewozu urządzenia domowego pociągiem towarowym za opłatą według taryfy wojskowej. Koszty tego przewozu ponosi osoba przeniesiona.

(7) Postanowienia poprzedniego ustępu stosują się również do żołnierzy zawodowych oraz oficerów rezerwy, powołanych do służby czynnej

celem przemianowania na zawodowych, przenoszonych z jednej miejscowości do innej w obrębie tego samego garnizonu.

§ 24. (1) Wszelkie rachunki diet i kosztów przejazdu z tytułu podróży służbowych, krótkotrwałych delegacyj (odkomenderowań) i przeniesień winny być przedstawiane w terminie 14 dni, liczonym od następnego dnia po odbyciu komisji, delegacji (odkomenderowania) względnie przeniesienia, rachunki zaś kosztów przewozu urządzenia domowego (§ 23 ust. 4) — w terminie 14 dni, liczonym od następnego dnia po dokonaniu przewozu urządzenia domowego.

(2) Rachunki delegacyj (odkomenderowań), trwających dłużej niż 30 dni, należy przedstawiać za każdy miesiąc kalendarzowy zdołu w ciągu ośmiu pierwszych dni następnego miesiąca kalendarzowego. W takim samym terminie mogą być za zezwoleniem władzy naczelnej przedstawiane rachunki powtarzających się w ciągu miesiąca podróży służbowych, o ile w tych przypadkach nie zastosowano przewidzianych w § 26 ryczałtów.

(3) Każdy rachunek kosztów podróży służbowej musi być opatrzony klauzulą władzy zarządzającej podróż lub przełożonej władzy służbowej, stwierdzającą konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków komunikacyjnych, tudzież wykonanie zlecenia służbowego. Postanowienie powyższe nie dotyczy wyższych dowódców wojskowych od dowódcy dywizji i dowódców brygady kawalerji wgórę.

§ 25. (1) Udającym się w podróż służbową przysługuje prawo do zaliczki, nieprzekraczającej przypuszczalnych kosztów podróży i należnych diet.

(2) Postanowienie powyższe stosuje się również do należności z tytułu delegacji (odkomenderowania) i przeniesienia oraz często powtarzających się komisyj miejscowych, jak również w odniesieniu do osób, pełniących czynności, określone w § 10 i 11, przyczem — odnośnie do wykonawczego personelu pomiarowego urzędów wojewódzkich — wysokość zaliczki nie może przekraczać jednomiesięcznego uposażenia, pobieranego przez danego funkcjonarjusza, a zaliczkę tę potrąca się z wynagrodzenia akordowego, przypadającego do wypłaty danemu funkcjonarjuszowi.

§ 26. W przypadkach, w których podróże służbowe trwają przez dłuższy okres czasu lub stale się powtarzają, właściwa władza naczelna może przyznać za zgodą Ministra Skarbu zamiast kosztów przejazdu i diet ryczałt, który może być płatny zgóry wraz z uposażeniem.

§ 27. Jeżeli cały urząd zostanie przeniesiony czasowo do innej miejscowości należy stosować § 2 punkt II.

§ 28. (1) Należności za delegacje (odkomenderowania) przysługują również żołnierzom zawodowym oraz oficerom rezerwy powołanym do służby czynnej celem przemianowania na zawodowych oddziałów zwartych, delegowanym (odkomenderowanym) poza stały garnizon, zaś należności za przeniesienie przysługują tymże żołnierzom oddziałów zwartych przy stałej zmianie dyzlokacji.

(2) Podróży i marszów w oddziałach zwartych oraz podróży i marszów, za które żołnierze otrzymują specjalne dodatki, nie uważa się za podróże służbowe w rozumieniu rozporządzenia niniejszego.

§ 29. Przyznaje się dodatek do diet, płatny równocześnie z dietami, w następującej wysokości:

1) oficerom Korpusu Kontrolerów i tymże oficerom, mianowanym generałami, a mianowicie: generałom — 25% diet, pułkownikom — 35% diet, podpułkownikom i majorom — 45% diet;

2) funkcjonarjuszom władz górniczych, pełniących na kopalniach czynności, związane z kontrolą stanu bezpieczeństwa kopalń i ich urządzeń — 35% diet.

ROZDZIAŁ 3.

Należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia na obszarze W. M. Gdańska.

§ 30. (1) Postanowienia rozdziału 2-go mają zastosowanie także do podróży służbowych, delegacyj (odkomenderowań) i przeniesień, odbywanych z kraju na obszar W. M. Gdańska i w obrębie tego obszaru, jak również do przeniesień, odbywanych z obszaru W. M. Gdańska do kraju, z tą różnicą, że należności, wyrażone w złotych, przelicza się na guldeny gdańskie w stosunku 1 złoty równa się 1 guldenowi gdańskiemu oraz że przez uposażenie, o którem mowa w § 23, rozumieć należy zarówno przy przeniesieniach z kraju na obszar W. M. Gdańska, jak i w obrębie tego obszaru oraz z obszaru W. M. Gdańska do kraju uposażenie krajowe, przeliczone na guldeny gdańskie w tym samym stosunku.

(2) Osoby, odbywające podróż służbową do Gdańska w charakterze kurjera dyplomatycznego, otrzymują diety, w wysokości 10 guldenów gdańskich, zaś żołnierze — według posiadanego stopnia.

(3) Postanowienia § 41 mają odpowiednie zastosowanie.

ROZDZIAŁ 4.

Należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia poza granicami Państwa.

(§ 31 — 51 opuszczono).

ROZDZIAŁ 5.

Postanowienia końcowe.

§ 52. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Skarbu oraz właściwym ministrom.

§ 53. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1-go lutego 1934 r., z wyjątkiem postanowień § 11 i 37, które wchodzą w życie z dniem 1-go czerwca 1934 r. Od dnia 1-go lutego do 31-go maja 1934 r. funkcjonarjusze państwowi, stanowiący załogę statku szkolnego Państwowej Szkoły Morskiej, otrzymują w czasie zaokrętowania i żeglugi zagranicznej należności, obliczone według zasad obowiązujących przed dniem 1-go lutego 1934 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Jędrzejewicz.*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.*

65.

Nr. O. 12143/34. Kraków, dnia 1 czerwca 1934 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, Inspektorów Szkolnych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie zawiadomienia urzędów skarbowych o wysokości wynagrodzenia, wypłaconego w 1933 r. pracownikom, zatrudnionym w ciągu 1933 r. u różnych służbodawców.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 17 maja 1934 r. Nr. I. R. 3784/34 podaję do wiadomości i wykonania poniżej umieszczony okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 21 kwietnia 1934 r. L. D. V. 13949/2/34 w sprawie wymienionej w nagłówku.

Jednocześnie polecam, by Dyrekcje i Kierownictwa szkół wszelkiego typu corocznie w przyszłości zwracały uwagę i dopilnowały, aby osoby zatrudnione u nich wypełniały we właściwym czasie druki zawiadomień o wysokości wypłaconego im wynagrodzenia.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

„Ministerstwo Skarbu L. D. V. 13949/2/34. Warszawa, dnia 21 kwietnia 1934 r.

Zawiadomienie urzędów skarbowych o wysokości wynagrodzenia, wypłaconego w 1933 r. pracownikom, zatrudnionym w ciągu 1933 r. u więcej służbodawców.

Do

Kancelarji Prezydenta Rzeczypospolitej, Kancelarji Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydjum Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw.

W związku z wykonaniem ustawy z dnia 7-go listopada 1931 roku o zmianie niektórych postanowień ustawy o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 771) — Ministerstwo Skarbu, na zasadzie art. 56 ustawy o państwowym podatku dochodowym, uprasza o spowodowanie, aby we wszystkich władzach i instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych tak skomercjalizowanych jak i nieskomercjalizowanych:

1) sprawdzono, którzy z pracowników, zajętych w danym urzędzie, instytucji państwowej lub przedsiębiorstwie, otrzymali w ciągu roku 1933 wynagrodzenia (uposażenia, emerytury, wynagrodzenia za najemną pracę),

a) z innego urzędu, instytucji państwowej lub przedsiębiorstwa państwowego,

b) od władz lub instytucyj samorządowych lub innych instytucyj prawno - publicznych,

c) od pracodawców prywatnych;

2) wypełniono co do osób wymienionych pod 1) druki „Zawiadomień o wysokości wypłaconego wynagrodzenia", które to druki na żądanie dostarczy najbliższy urząd skarbowy;

3) przesłano wypełnione już druki do urzędów skarbowych miejsca zamieszkania pracowników, co do których będą wypełnione druki.

Jeżeli pracownik mieszka w miejscowości, w której jest więcej urzędów skarbowych, wypełnione druki należy przesłać do I. urzędu skarbowego danej miejscowości.

W miejscowościach, w których jest więcej urzędów skarbowych, po druki zawiadomień należy się zwracać do I. urzędu skarbowego danej miejscowości.

W zawiadomieniach o wysokości wypłaconego wynagrodzenia należy podawać tylko sumę wynagrodzenia, wypłaconą pracownikowi przez urząd, instytucję państwową lub przedsiębiorstwo państwowe, które wypełnia zawiadomienie.

Z uwagi na pilność sprawy uprasza się, aby druki, o których mowa, zostały wypełnione i rozesłane urzędom skarbowym w terminie do dnia 1-go lipca 1934 r.

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*".

66.

Nr. O. 12964/34. Kraków, dnia 1 czerwca 1934 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, PP. Inspektorów Szkolnych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu w sprawie wycofania z obiegu niektórych wzorów znaczków stemplowych.

W Dzienniku Ustaw z dnia 9 maja 1934 r. Nr. 38, pod poz. 344 ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 21 kwietnia 1934 r. o wycofaniu z obiegu niektórych wzorów znaczków stemplowych. Rozporządzenie to przedrukowane zostało następnie w Monitorze Polskim z dnia 11 maja 1934 r. Nr. 107.

W związku z przytoczonem postanowieniem na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 25 maja 1934 r. Nr. I. R. 4513/34 zwracam uwagę podległych urzędów i szkół oraz urzędników, dokonywujących cenzurę dokumentów rachunkowych, by po dniu 15 lipca 1934 r. nie aprobowali dokumentów, na których uiszczono opłatę stemplową znaczkami wycofanemi z obiegu.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

67.

Nr. O. 12021/34. Kraków, dnia 5 czerwca 1934 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych (z prawami szkół państwowych) szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i Inspektoratów Szkolnych w Okręgu w sprawie ulg kolejowych — zaświadczeń szkolnych.

W związku ze zmianą postanowień taryfowych o ulgowych przejazdach młodzieży szkolnej, jaka nastąpiła z dniem 1 stycznia 1934 r., zmieniony został również z tym dniem wzór zaświadczenia szkolnego, jakie wydają zakłady naukowe do uzyskania zniżki kolejowej (TOBE wzór Nr. 1) przy przejazdach pojedyńczych.

Ze względu jednak na posiadane w szkołach zapasy zaświadczeń wzoru, obowiązującego do dnia 1 stycznia b. r., Ministerstwo Komunikacji poleciło organom kolejowym w okresie przejściowym — do czasu wyczerpania tych zapasów — honorować zaświadczenia wydane na blankietach dawnego wzoru.

Prowizorjum to nie może jednak być zbyt długie, gdyż dawne zaświadczenia, stosownie do ówczesnych przepisów taryfowych, opiewają na 50% zniżki od taryfy normalnej, natomiast w myśl nowych przepisów młodzież szkolna korzysta przy przejazdach pojedyńczych z ulgi według stałej tabeli ulgowej szóstej (B), co dezorjentuje służbę kolejową, i może powodować przykre w skutkach nieporozumienia.

Wobec tego na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 maja 1934 r. Nr. I. Praw. 2540/62/34 zarządzam, — aby do czasu wydrukowania i zaopatrzenia się szkół w nowe zaświadczenia dodawać na dawnych blankietach odbitą stemplem uwagę o treści: „Ulga według tabeli szóstej (B)“, o ile nabyte ostatnio blankiety zaświadczeń nie zostały jeszcze w ten sposób ostemplowane przez Drukarnię Państwową.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

68.

Nr. O. 12424/34. Kraków, dnia 5 czerwca 1934 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, Inspektorów Szkolnych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu

w sprawie urządzania imprez w szkole.

Zdarzają się niejednokrotnie wypadki, że różne instytucje zwracają się do szkół z propozycjami wzięcia przez młodzież udziału w różnych imprezach przez nie urządzanych bez uprzedniego uzyskania na to zezwolenia ze strony Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Ostatnio np. Redakcja Głosu Przemysłowo-Handlowego w Warszawie, ul. Nowy Świat 26, ogłosiła bez uprzedniego porozumienia się z Ministerstwem W. R. i O. P. Szkolny Konkurs Malarski, który miał na celu zachęcenie młodzieży do nauki rysunków i malowania oraz posługiwania się materjałami jednej z firm krajowych. Dopiero po zakończeniu konkursu wymieniona instytucja zawiadomiła Ministerstwo W. R. i O. P., że taki konkurs był rozpisany wśród młodzieży szkolnej.

Z uwagi na to, że wciąganie młodzieży szkolnej do jakiejkolwiek akcji, niezwiązanej ściśle z życiem i programem szkoły, jest niepożądane, zarządzam na podstawie okólnika Nr. 65 Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 19 maja 1934 r. Nr. II. S. 1835/34, że wszelkie tego rodzaju akcje mogą być przedsiębrane na terenie szkoły jedynie za zezwoleniem władz szkolnych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

69.

Nr. O. 12711/34. Kraków, dnia 5 czerwca 1934 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, Inspektorów Szkolnych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie występowania chórów szkolnych i szkolnych zespołów orkiestralnych w imprezach pozaszkolnych.

Ponieważ zdarza się często, iż różne Towarzystwa i organizacje pozaszkolne zwracają się bądź do Inspektoratów Szkolnych, bądź też do Dyrekcyj i Kierownictw szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących lub zawodowych z prośbą o udzielenie zezwolenia na występy chórów szkolnych i szkolnych zespołów orkiestralnych w różnych imprezach, urządzanych przez te Towarzystwa i organizacje na terenie pozaszkolnym i dla celów nie mających często nic wspólnego ze szkołą, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego okólnikiem Nr. 67 z dnia 23 maja 1934 r. Nr. II. P. 161/34 zaznaczyło, iż nie uważa za wskazane ze względu na dobro młodzieży i na normalny tok nauki szkolnej, udzielanie zezwoleń na publiczne występy młodzieży szkolnej w imprezach towarzystw i organizacyj pozaszkolnych. Należy zatem prośby Towarzystw i organizacyj w tej sprawie załatwiać odmownie z powołaniem się na niniejszy okólnik.

W miejscowościach, gdzie niema chórów pozaszkolnych ani pozaszkolnych zespołów orkiestralnych, które mogłyby uświetnić swojemi produkcjami uroczystość państwową w danej miejscowości, może Inspektor Szkolny względnie Dyrektor lub Kierownik szkoły średniej ogólnokształcącej lub zawodowej udzielić zezwolenia na występ chóru, względnie orkiestry szkolnej, z zastrzeżeniem jednak, że uroczystość rozpocznie się i skończy tak, by młodzież w przepisanej porze wieczornej mogła znaleźć się w swoich domach. O udzieleniu zezwolenia Inspektor Szkolny, względnie Dyrektor winien zawiadomić właściwe Kuratorjum Okręgu Szkolnego.

Zezwoleń tych należy udzielać w wypadkach istotnie wymagających pomocy ze strony szkół, chóry szkolne bowiem i szkolne zespoły orkiestralne znajdują dość sposobności do wykazania swej sprawności i kultywowania śpiewu i muzyki przed rodzicami i miejscowem społeczeństwem w czasie uroczystości ściśle szkolnych, odbywających się na terenie szkoły z okazji świąt państwowych, czy przy innych okolicznościach.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

70.

Nr. O. 13378/34. Kraków, dnia 5 czerwca 1934 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, Inspektorów Szkolnych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu w sprawie udziału młodzieży szkolnej w uroczystościach publicznych, rewjach, pochodach i t. p.

Młodzież szkolna jest w ostatnich czasach szczególnie często pociągana do udziału w najrozmaitszych uroczystościach, pochodach i rewjach, do usług i występów w celu uświetnienia wszelkiego rodzaju pokazów, tworzenia szpalerów, utrzymywania porządku i t. p.

Odbywa się to niejednokrotnie w godzinach lekcyjnych, co jest niedopuszczalne a nadto ze szkodą dla zdrowia młodzieży; naraża się ją bowiem na duże wysiłki i zmęczenie, a niekiedy nawet przez przeciąganie uroczystości i pokazów do późnej nocy, zabiera się jej tak konieczny spoczynek nocny. Zajmowanie młodzieży kilku po kolei następujących świąt i niedziel uniemożliwia wykonanie programu wychowawczego szkoły, odbycie wycieczek naukowych, turystycznych, ćwiczeń harcerskich lub przysposobienia wojskowego.

Szczególnie niepokojącym objawem były w b. r. związane z udziałem młodzieży w uroczystościach publicznych wypadki omdleń, udarów i porażeń słonecznych. Wskazują one na nadmierne szafowanie siłami młodego pokolenia, którego wartość biologiczna z najrozmaitszych przyczyn i względów jest znacznie osłabiona.

Mając na uwadze konieczność przeciwdziałania niepożądanym objawom przemęczenia młodzieży w związku z udziałem jej w uroczystościach i wystąpieniach publicznych, polecam na podstawie okólnika Nr. 72 Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia publicznego z dnia 29 maja 1934 r. Nr. I. W. F. 2042/34:

a) zabronić organizowania udziału młodzieży szkolnej w uroczystościach, odbywających się w niekorzystnych warunkach atmosferycznych (upał, zimno, słota). Przypominam zwłaszcza w tym względzie postanowienie punktu 3 okólnika Nr. 74 z dnia 20 maja 1932 r. (Nr. I. W. F. 2214/32 w sprawie ochraniania młodzieży od szkodliwych następstw upałów (Dz. Urz. Min. W. R. i OP. Nr. 3 z r. 1932, poz. 30);

b) ograniczyć uczestnictwo młodzieży szkolnej w obchodach publicznych, w których udział młodzieży ma znaczenie raczej dekoracyjne niż pedagogiczne;

c) nie dopuszczać do zbyt częstych i masowych zbiórek, w czasie których młodzież narażona jest na długie, nieraz dwu i trzygodzinne stanie i czekanie w szeregach, doprowadzające do wyczerpania fizycznego i zobojętnienia moralnego dla samej uroczystości;

d) zakazać udziału młodzieży w zbiórkach i pochodach wieczornych, niezwiązanych z pracami szkoły;

e) wyłączyć z programów uroczystości udział dziatwy szkół powszechnych poniżej lat dziesięciu w długich, nieraz kilkukilometrowych pochodach i defiladach;

f) ograniczyć wystąpienia pocztów sztandarowych, w czasie zaś wystąpień nie narażać ich na długie stanie w postawie bacznej.

Przedstawiciele władz szkolnych, zasiadający w komitetach obywatelskich, organizujących uroczystości i obchody, winni z powołaniem się na niniejszy okólnik przeciwstawiać się wszelkim projektom niewłaściwego i nieodpowiedniego wykorzystania młodzieży.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

71.

Nr. O. 13379/34. Kraków, dnia 5 czerwca 1934 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, Inspektorów Szkolnych i Kierownictw szkół powszechnych w Okręgu — w sprawie zapobiegania nieszczęśliwym wypadkom wśród młodzieży w czasie ćwiczeń cielesnych.

Powtarzające się w ostatnich czasach nieszczęśliwe wypadki podczas lekcyj ćwiczeń cielesnych, gier i zaprawy sportowej młodzieży szkolnej zmuszają mnie do zwrócenia uwagi PP. Inspektorów, Dyrekcyj i Kierownictw szkół, oraz ogółu nauczycielstwa na odpowiedzialność, jaką ponoszą szkoły za niedstateczną opiekę nad bezpieczeństwem młodzieży.

Nauczycielstwo winno dołożyć wszelkich starań, by usunąć możliwość jakichkolwiek wypadków w czasie prowadzonych przez nich zajęć, czy to w sali, czy na boisku, lub w terenie. Przygotowania zawodowe, doświadczenia wychowawcze, obcowanie z młodzieżą i nieustanną nad nią opieką wskażą nauczycielowi właściwą drogę i sposoby postępowania.

W związku z przeprowadzanemi próbami o Państwową Odznakę Sportową podkreślam na podstawie okólnika Nr. 71 Ministerstwa W .R. i O. P. z dnia 29 maja 1934 r. (I. WF. 2043/34) konieczność systematycznego przygotowywania kandydatów w zakresie wybranych ćwiczeń i niedopuszcza-

nia do próby młodzieży w dostatecznym stopniu niewyćwiczonej zarówno z uwagi na to, że postępowanie tej zasadzie przeciwne, wypaczałoby ideę Państwowej Odznaki Sportowej, jak i przedewszystkiem dlatego, że mogłoby wyrządzić poważną szkodę dla zdrowia nieprzygotowanych kandydatów.

Na lekarzach szkolnych, wchodzących w skład Komisyj prób o Państwową Odznakę Sportową (Dz. Urz. Min. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 4 — 5 z 1931 roku, poz. 50), ciąży odpowiedzialność za dopuszczenie uczniów (nic) do próby, a zatem obowiązek zbadania młodzieży, starającej się o Państwową Odznakę Sportową, nietylko bezpośrednio przed samą próbą, lecz przedewszystkiem przed rozpoczęciem intensywniejszych ćwiczeń przygotowawczych.

Prowadzenie treningu do próby z młodzieżą, co do której niema wyraźnej i kategorycznej zgody lekarza szkolnego, jest niedopuszczalne.

O każdym wypadku z młodzieżą szkolną, który zdarzył się w szkole w czasie ćwiczeń cielesnych, Dyrekcje (Kierownictwa) szkół obowiązane są natychmiast przesyłać w drodze służbowej do Kuratorjum szczegółowe sprawozdanie.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

72.

Nr. O. 13377/34. Kraków, dnia 5 czerwca 1934 r.

Do

Dyrekcyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, Inspektorów Szkolnych w Okręgu — w sprawie

sprzedaży przez Ligę Morską i Kolonjalną modeli okrętowych.

Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonjalnej w celu zapoznania ogółu obywateli kraju z wyglądem jednostek wojennych i pasażerskich polskiej floty podjął się sprzedaży modeli okrętów, produkowanych przez specjalną wytwórnię.

Komplet modeli składa się z następujących eksponatów:

POLONJA, PUŁASKI, KOŚCIUSZKO, GDYNIA, GDAŃSK, WICHER, BURZA, oraz jachtów typu: Jacht - Kuter i Jacht - Sloop.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 maja 1934 r. Nr. I. Pol. 1687/34 podaję powyższe do wiadomości i wykorzystania przez Dyrekcje i Kierownictwa szkół przy ewent. zakupywaniu nagród dla uczniów.

Kurator Okręgu Szkolnego: *M. B. Godecki* w. r.

73.

KONKURSY

z terminem czterotygodniowym od daty ukazania się niniejszego Numeru Dziennika Urzędowego.

Inspektor Szkolny w Końskich ogłasza konkurs na posadę kierownika 4-klasowej publ. szkoły powsz. w Paradyzie, pow. opoczyńskim.

Podania należy wnosić drogą służbową do Inspektoratu Szkolnego w Końskich.

Inspektor Szkolny w Miechowie ogłasza konkurs na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych w powiecie olkuskim:

1) 7-klasowej publ. szkoły powszechnej w Skale,
2) 7-klasowej publ. szkoły powszechnej w Żarnowcu,
3) 4-klasowej publ. szkoły powszechnej w Racławicach,
4) 4-klasowej publ. szkoły powszechnej w Przegini,
5) 4-klasowej publ. szkoły powszechnej w Wielmoży,
6) 3-klasowej publ. szkoły powszechnej w Braciejówce,
7) 2-klasowej publ. szkoły powszechnej w Porębie Dzierżnej.

Pierwszeństwo w uzyskaniu posady mają kandydaci z ukończonym Wyższym Kursem Nauczycielskim.

Należycie udokumentowane podania należy wnosić w drodze służbowej do Inspektoratu Szkolnego w Miechowie.

74.

KOMUNIKATY.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 19 kwietnia 1934 r. Nr. I. Pol. 1222/34 wyraziło zgodę na udzielenie poparcia ze strony Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj i Kierownictw szkół działalności kina objazdowego, należącego do Zarządu Powiatowego Związku Strzeleckiego w Częstochowie w zakresie wyświetlania filmów propagandowo-naukowych w wersji dźwiękowej wobec młodzieży szkolnej.

Od Komendanta — do Marszałka, Szaleńcy, Afryka mówi, Królowa niewolników, Między niebem a ziemią, Pan Tadeusz.

Dodatki geograficzne, astronomiczne, przyrodnicze, przemysłowe i sportowe.

Ministerstwo zastrzegło przytem, że:

1) zapewnione będzie zupełne bezpieczeństwo podczas wyświetlania filmów;

2) ceny wstępu dla młodzieży szkolnej nie przekroczą 30 groszy.

Zalecenie niniejsze wydało na czas do końca roku szkolnego 1935/6.

Zarząd Drukarni Państwowej zawiadomił Kuratorjum, iż Księgarnia Nauczycielska „Przyszłość“ w Radomiu (ul. Słowackiego Nr. 17) otrzymała prawo sprzedaży świadectw i druków szkolnych, począwszy od dnia 15 maja 1934 r. aż do odwołania.

———————

Przemyska Kurja Biskupia obrz. łacińskiego zwolniła z obowiązków wizytatora religji w jasielskich szkołach średnich Ks. Edmunda Zutschkę, powołując równocześnie w jego miejsce Ks. Dra Jana Paska, emerytowanego prefekta szkół średnich.

———————

Polskie Towarzystwo Krajoznawcze, Oddział Lwowski, wypełniając dotkliwą lukę w dziedzinie turystycznej na terenie Lwowa, zorganizowało ostatnio Biuro Turystyczne Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

W zakres czynności Biura Turystycznego P. T. K. wchodzi:

1) przyjmowanie wycieczek zamiejscowych — dostarczenie im kwater, przewodników i środków lokomocji do wycieczek dalszych,

2) zorganizowanie wycieczek pieszych, autobusowych i kolejowych (33 proc. zniżki dla 10 osób),

3) opracowanie na żądanie stron tras i programów wycieczek po rejonie lwowskim i rejonach innych,

4) pośredniczenie między stronami a innemi biurami turystycznemi, wreszcie

5) udzielanie wszelkich informacyj z zakresu turystyki i krajoznawstwa.

Biuro Turystyczne P. T. K. czynne w lokalu P. T. K. Lwów, ul. Łyczakowska L. 5, parter, telefon Nr. 10-66.

Towarzystwo liczy na koszta administracyjne zajęcia się wycieczką szkolną do 50 osób — 15 gr. od osoby, 50—100 osób — 10 gr. od osoby, powyżej 100 osób — 5 gr. od osoby.

Koszt przewodnika, liczony osobno dla grupy co 30-osobowej, wynosi dla wycieczek szkolnych 10 zł. dziennie.

———————

Związek Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej przygotował dla spółdzielni szkolnych wzór statutu i wzór regulaminu, obowiązującego sprzedawców w sklepikach, a także wzory rachunkowości. Poza tem wydał legitymacje członkowskie, księgi rachunkowe, plakaciki z sentencjami spółdzielczemi oraz inne pomoce, potrzebne do należytego prowadzenia spółdzielni szkolnych.

Wszystkie powyższe wydawnictwa są do nabycia w Oddziale Związku Spółdzielni Spożywców w Krakowie, Plac Szczepański 6.

Związek Spółdzielni Spożywców oświadczył gotowość bezinteresownego obsyłania kursów dla nauczycieli-opiekunów spółdzielni szkolnych swymi wykładowcami za zwrotem jedynie kosztów przejazdu, o ile Panowie Inspektorzy względnie samo nauczycielstwo podejmą w tym kierunku inicjatywę i kurs taki zorganizują. Zdaniem Związku przerobienie niezbędnego materjału na kursie wymaga 18 godzin, czyli 3 dni pracy. Program kursu projektowany jest, jak następuje:

1) Podstawy gospodarcze i ideowe ruchu spółdzielczego — 2 godz.
2) Organizacja i administracja spółdzielni szkolnych — 4 godz.
3) Rachunkowość spółdzielni szkolnych — 10 godz.
4) Sprawy gospodarcze spółdzielni szkolnych — 2 godz.

Kursy te, jak zresztą wszelkie kursy dokształcające dla nauczycielstwa, odbywać się mogą tylko podczas feryj świątecznych i okresu wakacyjnego.

Zainteresowani zwracać się mogą po szczegółowe informacje, dotyczące powyższych spraw, do Oddziału Związku Spółdzielni Spożywców w Krakowie, Plac Szczepański 6.

Zawiadamia się, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 17 maja 1934 r. Nr. I. Pol. 1432/34 zezwoliło na rozpowszechnianie w szkołach jednodniówki p. t. „Młodzież i Pokój Świata“, wydanej z okazji „Dnia Dobrej Woli“.

Instytut Bałtycki w Toruniu, ul. Żeglarska 1 (P. K. O. 170.155), wydał książeczkę p. t. „Gdynia — Port Rzeczypospolitej“.

Książeczka ta, na wzór wydawnictwa „Dziesięcioro o Pomorzu“, poświęconego Pomorzu i zaleconego przez Ministerstwo (Dz. U. Min. W. R. i O. P. Nr. 9, poz. 120 z roku 1932) w przystępny, lecz równocześnie ścisły sposób omawia zagadnienie Gdyni, przedstawiając powody jej zbudowania, jak i jej znaczenie dla państwa polskiego, oraz podając szczegółowy opis urządzeń portowych.

Liczne ilustracje dają materjał poglądowy, łatwy do wyzyskania przy wyświetlaniu przez epidjaskop. Z tego powodu publikacja ta może oddać poważne usługi przy kształceniu młodzieży. Dla nauczycieli zaś zawiera ona poważny zasób nowych wiadomości, które przyczynić się mogą do pogłębienia wśród nich znajomości spraw morskich.

Cena egzemplarza wynosi 1.50 zł. Dla szkół jednak i młodzieży i nauczycielstwa przyznawany jest 40% rabat. W razie zakupienia większej ilości ponad 10 egzemplarzy cena zostaje obniżona do 50 groszy za egzemplarz, przy zakupnie zaś 100 egzemplarzy cena wyniesie tylko 25 groszy.

To samo dotyczy drugiej broszury, omawiającej port kopenhaski. Cena tej broszury wynosi — katalogowa 2 zł., dla nauczycieli i młodzieży 1.20 zł., przy zakupnie 100 egzemplarzy — 50 groszy.

Małopolski Związek Teatrów i Chórów Ludowych w Krakowie wydał drukiem „Sobótkę“, inscenizację obrzędu ludowego, będącą jedynym, wydanym dotychczas drukiem, materjałem widowiskowym dla zespołów teatralnych szkolnych i pozaszkolnych.

Cena egzemplarza „Sobótki“ 70 groszy. Do nabycia w Małopolskim Związku Teatrów i Chórów Ludowych w Krakowie, ul. Zacisze 14, I. p.

Zeszyt IX. wyd. „Świat i Życie“. Ukazał się już zeszyt IX. wyd. „Świat i Życie“ (Książnica - Atlas) i zawiera cały szereg ciekawych i barwnych artykułów z najróżniejszych dziedzin wiedzy.

Zeszyt I-szy tomu drugiego „Świata i Życia“. Ukazał się już zeszyt I-szy tomu II-go wydawnictwo „Świat i Życie“ (Książnica - Atlas). Zeszyt ten otwiera rok drugi tego zasłużonego wydawnictwa, które przez pierwszy czas swego istnienia zdobyło sobie szerokie uznanie wśród naszej czytającej publiczności.

Zeszyt III. tomu 2-go zarysu encyklopedycznego „Świat i Życie“. Ukazał się już zeszyt III. tomu 2-go zarysu encyklopedycznego „Świat i Życie“ pod redakcją prof. dr. Zygmunta Łempickiego i zawiera artykuły następujące: Europa (prof. dr. St. Pawłowski), Europy kultura (prof. dr. Zygmunt Łempicki), Ewolucja (prof. dr. Jan Dembowski), Fakir (prof. dr. Tadeusz Kowalski), Fala (prof. dr. Ludwik Wertenstein), Faszyzm (Sławosz Rybicki), Feminizm (Jadwiga Krawczyńska), Feudalizm (doc. dr. Tadeusz Manteuffel), Film (Jerzy Toepitz), Filologja (prof. dr. Zygmunt Łempicki), Filozofja (prof. dr. Władysław Tatarkiewicz), Fizjologja (doc. dr. Piotr Słonimski), Fizyka (prof. dr. Czesław Białobrzeski) i Florencja — miasto sztuki (dr. Juljusz Starzyński).

Zeszyt IV. tomu 2-go zarysu encyklopedycznego „Świat i Życie“. Ukazał się już zeszyt IV. tomu 2-go zarysu encyklopedycznego „Świat i Życie“ (nakładem Książnicy - Atlas). Zeszyt ten zawiera szereg interesujących artykułów z rozmaitych dziedzin nauki i życia.

O „Fortyfikacjach“ pisze kpt. K. Biesiekierski. Zagadnienie „Fotoelektryczności“ omawia prof. dr. S. Ziemecki; „Fotografji“ — dr. W. Romer. Artykuł „Francja“ składa się z czterech części: „Geografja Francji“ — prof. dr. St. Pawłowski, „Rzut oka na historję“, „Francja współczesna“, „Kultura Francji“ — J. Stempowski. Następne artykuły to: „Funkcja“ — dr. O. Nikodym; „Futerkowe zwierzęta“ — M. Trybulski; „Gady“ — P. Słonimski; „Gady kopalne“ — prof. dr. J. Lewiński; „Garncarstwo“ — prof. dr. E. Frankowski; „Gatunek“ — dr. T. Jaczewski; „Gazy bojowe“ — pułk. T. Różycki.

Dr. M. Ziemnowicz: „Szkolnictwo w Stanach Zjednoczonych A. P.“ (Biblj. Pedag.-Dydakt. T. XII). Książnica - Atlas, Lwów—Warszawa 1934, str. 391). Dr. M. Ziemnowicz: „Nauczanie i wychowanie w Stanach Zjednoczonych A. P.“ (Biblj. Pedag.-Dydakt. T. XIII). Książnica - Atlas, Lwów—Warszawa 1934, str. 138.

F. Śliwiński: „Zasady nowego ustroju szkolnictwa polskiego“ (Bibljoteka „Współpracy Domu i Szkoły“. Zeszyt XIII). Książnica-Atlas, Lwów — Warszawa 1934 r.

Wiadomości o nowym ustroju szkolnictwa, które otrzymuje szeroki ogół rodziców za pośrednictwem prasy, radja, szkoły i t. d. są z natury rzeczy urywkowe i niezupełne. Ponieważ podstawowe zręby zreformowanego ustroju naszego szkolnictwa są już obecnie gotowe, istnieje możność zebrania najważniejszych wiadomości o dokonanej reformie w jedną całość, jaką właśnie przedstawia wydawnictwo

S. A. Książnica - Atlas. W broszurze tej, wydanej staraniem Stow. Dyrektorów Pol. Szkół Średnich Państw. pod redakcją Dr. E. Łozińskiego, zebrane są podstawowe wiadomości o nowym ustroju wszystkich działów szkolnictwa (przedszkoli, szkół powszechnych, średnich, zawodowych i wyższych) z uwzględnieniem stanu dotychczasowego i stopniowych przemian, jakim organizacja nowego szkolnictwa ulegać będzie w okresie przejściowym. Treść ilustrują wykresy, ułatwiające dokładniejsze zorjentowanie się w całokształcie poruszonych zagadnień. Podane w broszurze uwagi, dotyczące celów wychowawczych, pracy w szkole i w domu, przechodzenia z jednej kategorji szkół do innej i t. p. stanowić będą niewątpliwie cenny materjał informacyjny dla rodziców, posiadających dzieci w wieku szkolnym.

K. Jabłowski: „Jak zdobywać pracę i stanowisko?". — Książnica - Atlas, Lwów — Warszawa 1934. Str. 128. Cena 3.— zł.

Zdobywanie pracy zarobkowej należy do najtrudniejszych zabiegów handlowych i wymaga dobrego opanowania pewnych zasad taktycznych. Należy wiedzieć, jak, kiedy i gdzie pracy szukać, jak się ogłaszać, jak o sobie mówić, aby przekonać kierownika przedsiębiorstwa, że się jest kandydatem istotnie do danej pracy odpowiednim. Przewodnika, któryby jasno i zwięźle zagadnienia te ujmował i mógł każdej chwili służyć praktyczną radą, odnośna literatura polska dotychczas nie posiadała. To też książka K. Jabłowskiego jest wydawnictwem bardzo na czasie. Służyć może każdemu, wskazuje bowiem metody poszukiwania pracy, z któremi każdy musi się zaznajomić. A ponieważ poświęca bardzo wiele miejsca w sprawie wyboru własnego zawodu, ma także znaczenie dla młodzieży szkolnej. Przejrzysta forma zewnętrzna, liczne przykłady, wzory, żywy, potoczysty język i pewna siła sugestywna, bijąca z kart tej książki i napawająca zdrowym optymizmem, są zaletami, które stanowią jej wysoką wartość praktyczną.

Jan Cieśliński et Leon Koźmiński: „La France au travail. — Agriculture. Industrie. Commerce". Książnica - Atlas. Lwów — Warszawa 1934. Str. 190. Ilustracje.

Książka „La France au travail" ma na celu zobrazowanie dzisiejszego życia gospodarczego Francji. Każdy w niej ustęp poświęcony jest charakterystyce jakiejś gałęzi wytwórczości francuskiej. Niektóre z nich dają sylwety samych wytwórców, lub ich mentalności. Wszystkie te ustępy czerpane są z „pierwszej ręki", z dzieł znanych współczesnych pisarzy. Chcąc uniknąć suchości i dbając, aby korzystający z tej książki uczniowie liceów rozszerzali swój słownik i kształcili swój styl na wzorach literatury pięknej, autorowie przeplatają urywki czysto techniczne, opisowe, zresztą bardzo łatwe, wyjątkami z literatury pięknej, dobranemi jednak w ten sposób, że łączą się z jakiemś zagadnieniem gospodarczem. W „note explicative" autorzy prócz wyrazów leksykalnych, dają dużo danych statystycznych, definicje terminów handlowych, tyczących się produkcji Francji, jak również uzupełniają wiadomości znajdujące się w ustępach z dzieł znanych autorów własnemi spostrzeżeniami i uwagami. Książkę ozdabiają liczne ilustracje.

Korpus Wysłużonych Wojskowych Ziem południowo - wschodnich Rzplitej Polskiej we Lwowie, ul. Ochronek 1, wydał jednodniówkę, z której dochód został przeznaczony na wdowy i sieroty. Cena 2 — 5 zł. za egzemplarz. Zamówienia należy kierować bezpośrednio pod wymienioym adresem, należność zaś należy wpłacać czekiem P. K. O. na konto Nr. 501.654 Korpusu Wysłużonych.

ROZKŁAD

państwowych kursów wakacyjnych dla kwalifikowanego nauczycielstwa szkół powszechnych w roku 1934.

(Ewentualne zmiany i uzupełnienia będą osobno ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa. Rozkład kursów wychowania fizycznego i harcerskich podano w oddzielnym komunikacie).

Miejscowość. Termin Insp. Szk. Siedziba kursu. Informacje organizacyjne.	Kurs Uwagi.
Okrąg Szkolny Lubelski.	
Leśna Podlaska.	
Od 2 do 28 lipca włącznie. Insp. Szk. w Białej Podlaskiej. Semin. naucz. m. Internat z całkowitem utrzymaniem.	**Realizacja programu nauki śpiewu.**
Okrąg Szkolny Łucki.	
Krzemieniec.	
Od 18 czerwca do 14 lipca wł. Insp. Szk. w miejscu. Kurs 7-kl. publ. szk. powsz. Nr. 1. Utrzymanie w internacie około 70 zł. za 4 tygodnie. Należy przywieźć pościel (siennik, poduszka, koc i t. d.). Dojazd koleją na miejsce.	**Języka ukraińskiego** (początkowy).
Okrąg Szkolny Poznański.	
Kościerzyna.	
Od 18 czerwca do 14 lipca. Insp. Szk. w miejscu.	**Programowo - metodyczny śpiewu.** — (Nowe programy śpiewu. Metodyka i teorja śpiewu).
Poznań.	
Od 18 czerwca do 14 lipca. Wykłady odbędą się w lokalu państw. semin. ochroniarskiego. Internat w miejscu. Pierwszeństwo w przyjęciu mają kandydatki z Okr. Szkoln. Poznańskiego.	**Dla wychowawczyń przedszkoli.** (przedewszystkiem dla niekwalifikowanych).

Miejscowość. Termin Insp. Szk. Siedziba kursu. Informacje organizacyjne.	Uwagi. Kurs
Toruń. Od 18 czerwca do 14 lipca. Insp. Szk. w miejscu. Wykłady w obu semin. naucz. przy ul. Sienkiewicza Nr. 30/32 i 40. Dokładne szczegóły w oddzielnym prospekcie.	**Wakacyjne Ognisko Humanistyczne W. K. N.** I) Obrazy z dziejów kultury Polski. Kultura duchowa ludu polskiego. II) Rola Polski na tle współczesności. Najnowsza literatura polska. Składnia języka polskiego.
Okrąg Szkolny Warszawski.	
Miejscowość ustalona będzie później. Od 2 lipca do 28 lipca.	**Dla wychowawczyń przedszkoli.** (przedewszystkiem dla niekwalifikowanych).
Warszawa. Od 16 czerwca do 14 lipca. Insp. Szk. w miejscu (Nowowiejska 43). Adres kursu: Plac Trzech Krzyży 18. Pierwszeństwo w przyjęciu mają absolwentki Państw. Instytutu Robót Ręcznych i Wyższ. Kursu Naucz. (grupa robót i rysunku).	**Gospodarstwa domowego.** (Dla nauczycielek).
Warszawa. Od 25 czerwca do 21 lipca. Wykłady w gmachu Muzeum Pedagogicznego przy ul. Jezuickiej 4. Internat zapewniony (ul. Dobra 6). Pierwszeństwo w przyjęciu mają uczestnicy W. K. N. korespondenc., prowadzonego staraniem Zarz. Okr. Zw. N. P.	**Historyczny.** (Historja Polski, historja powszechna, elementy metodyki i metodologji historji).
Warszawa. (j. w.)	**Literatury polskiej.** (Romantyzm i pozytywizm. Metoda pracy. Nauka o języku polskim).
Warszawa. (j. w.)	**Matematyczny.** (Algebra i geometrja).
Warszawa. (j. w.)	**Geograficzny.** (Polska na tle gospodarki światowej).

Miejscowość. Termin Insp. Szk. Siedziba kursu. Informacje organizacyjne.	Kurs Uwagi.
Warszawa. (j. w.)	**Fizyczny.** (Metodyka ogólna. — Ciecze. Gazy. Nauka o cieple).
Warszawa. (j. w.)	**Chemiczny.** (W zakresie przyrody martwej. Elektryczność. Optyka).
Okrąg Szkolny Wileński.	
Święciany. Od 2 lipca do 28 lipca. Insp. Szk. w Święcianach. Dojazd koleją do Nowo - Święcian.	**Języka litewskiego.** (Gramatyka, literatura, konwersacja. Dla sprawniej władających jęz. litewskim, zakończony egzaminem).
Wilno. Od 18 czerwca do 30 czerwca. Insp. Szk. ul. Gdańska 6.	**Krajoznawczo - środowiskowy.** (Dla nauczycieli szkół powszechnych i średnich. Historja sztuki i kultury Wilna i Wileńszczyzny. Wiadomości z etnologji Wileńszczyzny. Rzut oka na geografję Wileńszczyzny. Rzut oka na sytuację gospodarczą Wileńską. Bogactwa naturalne Wileńszczyzny).
Liceum Krzemienieckie.	
Krzemieniec. Liceum Krzemienieckie. Stacja kolejowa na miejscu. Słuchacze kursów M. O. W. mogą otrzymać mieszkanie i utrzymanie w internatach Liceum za opłatą 75 zł. za 5 tygodni. Słuchacze winni przywieźć ze sobą pościel (kołdrę lub koc, poduszkę, bieliznę pościelową i siennik). Za dodatkową naukę na instrumencie słuchacze kursów śpiewu płacą 15 zł. Dla słuchaczy zorganizowanych będzie kilkanaście bezpłatnych audycyj - koncertów. — Podczas trwania kursów projektowane jest zwiedzanie zabytków Krzemieńca i pięknych okolic, oraz zorganizowana ma być wycieczka do Łucka. — Zgłoszenia (karty wpisowe) na kursy należy nadsyłać do Dyrekcji Muzycznego Ogniska Wakacyjnego, Warszawa, ul. Żórawia 16 m. 7. Wpisowe	**Muzyczne Ognisko Wakacyjne Liceum Krzemienieckiego.** W ramach Ogniska odbędą się kursy: 1. **Śpiewu** (niższy) W. K. N. — 2 grupy od 25. VI. do 28. VII. (5 tygodni). Warunki przyjęcia: uzdolnienie muzyczne, znajomość przedmiotów muzycznych w zakresie programu semin. naucz., oraz zobowiązanie się do pracy samokształceniowej w ciągu roku szk. 2. **Śpiewu** (średni) W. K. N. — 2 grupy od 25. VI. do 28. VII. (5 tygodni). Warunki przyjęcia: przerobienie programu kursu niższego (sofeż w różnych tonacjach, zasady muzyczne, harmonja — łączenie akordów i ich przewrotów T. D. S. D 7, śpiew w pierwszych trzech klasach szkoły powszechnej.

Miejscowość. Termin Insp. Szk. Siedziba kursu. Informacje organizacyjne.	Uwagi. Kurs
w wysokości 20 zł. wpłacać należy do P. K. O. na konto Muzycznego Ogniska Wakacyjnego Nr. 81505. — Terminy trwania kursów podane obok.	3. **Śpiewu** (końcowy) W. K. N. — 1 grupa od 25. VI. do 28. VII. (5 tygodni). Warunki przyjęcia: przerobienie kursu średniego. Na kurs ten przyjmowani będą jedynie stali uczestnicy M. O. W. 4. **Teatru szkolnego i inscenizacji.** Od 25. VI. do 28. VII. (5 tygodni). Kurs ten poświęcony: inscenizacji pieśni, organizowaniu uroczystości i obchodów państwowych, narod. i szkolnych, oraz zagadnieniom teatru szkoln. **Uwaga:** Na kursach śpiewu poza wykładami muzycznemi, zorganizowane będą także wykłady, poświęcone zagadnieniom pedagogicznym i ogólno-kulturalnym.

Prócz wakacyjnych kursów państwowych przewidywane są kursy wakacyjne, organizowane przez Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego, mianowicie: w terminie od dnia 25 czerwca do 21 lipca kurs pedagogiki praktycznej w Brześciu nad Bugiem oraz pedagogiczne o programie Wyższych Kursów Nauczycielskich (przedmioty grupy A): w Radomiu (Garbatka, 2 grupy), Lublinie, Poznaniu, Warszawie i Wilnie.

Nadto wspomniany Związek organizuje Uniwersytecki Kurs wakacyjny o poziomie Instytutu Nauczycielskiego w Mysłowicach, w terminie od dnia 25 czerwca do 28 lipca b. r. W sprawie zapisów informuje Zarząd Główny Związku.

Zarząd Okręgowej Komisji Pedagogicznej Nauczycielstwa Polskiego w Brześciu nad Bugiem organizuje w czasie od 2 do 16 sierpnia 1934 r. prywatny wakacyjny kurs zajęć praktycznych w Brześciu nad Bugiem o programie, uwzględniającym roboty ze słomy, rogożyny i wikliny w myśl nowych programów, dostosowane do środowiska szkół poleskich.

75.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI REJONOWEJ

odbytej w Ognisku matematycznem w Krakowie w dniu 5 lutego 1934 r.

Po otwarciu konferencji i powitaniu p. Wizytatorki Dr M. Chrzanowskiej przez kierownika Ogniska J. Leśniaka, p. Z. Czarkowska wygłosiła

część II-gą referatu p. t.: „Uwzględnianie dozwolonych podręczników matematyki w kl. I-szej po wybraniu jednego z nich jako obowiązującego".

Referat obejmował: Znakowanie literowe, wielkości proporcjonalne i procenty.

Na wstępie referentka zaznaczyła, iż tło naukowe zagadnień jest dość skomplikowane; nie przesadzając w ścisłości, należy jednak szukać takiego ujęcia rzeczy w nauczaniu, które możliwie mało odbiega od wymogów dydaktyki i od ścisłości naukowej. Następnie omówiono wprowadzenie znakowania literowego w dozwolonych podręcznikach. Autorowie uwzględniają dwa stanowiska: raz traktuje się liczbę, jako zmienną istotną, kiedyindziej, jako zmienną pozorną. Z punktu widzenia psychologji ucznia naturalną drogą jest wprowadzenie litery, jako zmiennej istotnej, w formie nowego sposobu zapisywania liczb. We wszystkich jednak podręcznikach spotykamy się z pojmowaniem litery jako zmiennej pozornej — litera oznacza „puste miejsce". W związku z przejściem od jednego stanowiska do drugiego mogą, zdaniem referentki, wystąpić pewne niejasności (n. p. niejasnem może być pojęcie „liczbowej wartości wyrażenia algebraicznego"). Ze znakowaniem literowem łączą podręczniki rozważania dotyczące różnych wzorów, podając w tym zakresie bogaty materjał. Referentka podkreśliła materjalne i formalne znaczenie wzorów w nauczaniu matematyki; następnie podała klasyfikację zagadnień związanych z wzorami i omówiła ciekawsze z nich. Wyróżniła mianowicie:

a) zadanie polegające na podstawianiu liczb we wzorach gotowych, wziętych z różnych dziedzin. Wzory te wzbogacają wiadomości ucznia z zakresu przyrody, geografji i t. p.;

b) zagadnienia polegające na poszukiwaniu wzorów;

c) układanie zagadnień do danych wzorów (tu podkreślono momenty psychologiczne, jak zainteresowanie, fantazja i t. p.);

d) zastosowanie liter do systematycznego ujęcia własności liczb;

e) poszukiwanie liczb, spełniających zgóry zadane warunki (w związku z tem wspomniano o rozważaniach pp. Leśniaka i Turowicza na temat rozwiązywania równań w klasach niższych).

Referentka zaznaczyła, iż niektóre wzory mogą być zbyt sztuczne; podała przykłady wzorów, zawierających pojęcia trudne, których jej zdaniem należy unikać. Następnie omówiła zagadnienia związane z pojęciem stosunku dwóch wielkości i zdanie dotyczące tego materjału. Szczególniejsze trudności w związku z rozważaniem wielkości wprost i odwrotnie proporcjonalnych występują, zdaniem referentki, w podręczniku Wójtowicza, niektóre bowiem zdania są zbyt sztuczne i wymagają całego sze-

regu dodatkowych, nieżyciowych założeń. Referat zakończono omówieniem potraktowania rachunku procentów przez 3 podręczniki.

W toku dyskusji nad referatem podkreślono konieczność zapoznania się z podręcznikami, przedewszystkiem celem wykorzystania materjału zadaniowego, zwrócono uwagę na sprzeczność, jaka zachodzi między programem a podręcznikiem Wójtowicza przy rozważaniu procentów (w podręczniku tym nie zastosowano się do kolejności zagadnień podanych w programie). Nadto zwrócono uwagę na dość liczne błędy drukarskie w podręcznikach Wójtowicza i Banacha — Stożka — Sierpińskiego.

Podczas lekcji praktycznej w kl. I-szej Państw. Gimnazjum IX-go p. Dr K. Bincerówna przeglądnęła zadania domowe uczniów i sprawdziła, czy opanowali oni pamięciowo kwadraty liczb mniejszych od dwudziestu. Następnie uczniowie wykonali szereg ćwiczeń na potęgowanie ułamków i dzielenie potęg o tej samej zasadzie częściowo na tablicy, częściowo w pamięci; poczem zajęto się potęgami liczby dziesięć i zastosowaniem ich do zapisywania „dużych“ liczb w związku z zagadnieniami astronomicznemi podanemi w podręczniku. Przy rozwiązywaniu tych zagadnień wywiązała się dyskusja na temat Kopernika i systemu słonecznego. Lekcję zakończono zadaniem odpowiednich ćwiczeń z podręcznika.

Podczas lekcji praktycznej w klasie szóstej Państw. Gimnazjum IX. p. Prof. W. Bogacki po obejrzeniu kilku zadań domowych, zapowiedział temat lekcji: rozwiązywanie równań pierwiastkowych i podał równanie:

$$2 + \sqrt{x+4} = 0$$

Uczniowie skonstatowali, że nie można zastosować do tego równania metody równoważności, ponieważ nie znają odpowiednich twierdzeń, pozwalających zastąpić równanie pierwiastkowe przez równoważne mu równanie bez pierwiastka. Zastosowano zatem analizę starożytnych, poczem nastąpiło porównanie metod analizy starożytnych i równań równoważnych. Zaznaczano ciągle odmienne znaczenie liter, które raz są zmiennemi istotnemi, raz pozornemi; następnie zatrzymano się dłużej nad sprawdzeniem równania, podkreślając, że w metodzie analizy starożytnej, sprawdzanie czyli weryfikacja jest dalszym ciągiem zadania, koniecznym do poprawności otrzymanego wyniku. Nauczyciel omówił z uczniami dwa rodzaje weryfikacji przez odwrócenie rozumowania i podstawienie i zwrócił uwagę na konieczność czynienia skrótów w rozwiązywaniu równań ze względu na ekonomję pracy. Tematem pracy domowej było przeczytanie z podręcznika Mihułowicza rozdziału o równaniach niewymiernych i rozwiązanie kilku przykładów równań.

W dyskusji nad lekcją podkreślono żywe tempo, interesującą treść lekcji i dodatnie łączenie teoretyzowania z życiem praktycznem, co często uwzględniano na lekcji. Następnie wywiązała się żywa dyskusja, czy metody rozwiązywania równań winny być zaliczone do matematyki, czy też do logiki. Zgodzono się, że, aby rozwiązać poprawnie równanie, należy przeprowadzić rozumowanie, opierając się na przesłankach natury logicznej i matematycznej. W szkole średniej jednak świadomie opuszczamy zazwyczaj przesłanki natury logicznej i wyszczególniamy przesłanki natury matematycznej, do których należy zaliczyć twierdzenia, dotyczące równań równoważnych.

W dalszym ciągu omówiono weryfikację równań tożsamościowych i podkreślono zaletę analizy starożytnych, która polega na tem, że nie potrzeba wypisywać założeń sensu — koniecznych przy metodzie równań równoważnych.

Po przerwie obiadowej kierownik Ogniska p. Leśniak wygłosił referat p. t.: „Jakie wiadomości powinien posiadać uczeń klasy ósmej o metodach rozwiązywania równań o jednej niewiadomej o współczynnikach numerycznych".

Tematem referatu była sprawa pogłębienia metod rozwiązywania równań poznanych w klasie od czwartej do ósmej w związku z systematycznem powtarzaniem materjału w klasie ósmej. Referent podkreślił, że metody rozwiązywania równań są tylko czynnikiem kontrolnym, czy równanie rozwiązano należycie i dlatego, oprócz znajomości metod, musi się dbać o technikę rozwiązywania równań. W czasie nauki szkolnej stosujemy trzy metody rozwiązywania równań: a) metodę równań równoważnych, b) metodę analizy starożytnych, c) metodę graficzną. Metoda równań równoważnych w najpierwotniejszem ujęciu opiera się na pojęciu dwóch równań równoważnych, t. j. takich, których zbiory pierwiastków są identyczne. W tym sensie wszystkie równania niemożliwe są równoważne. Relacja równoważności jest przechodnią. Rozwiązując równania np. w klasie piątej, charakteryzujemy tę metodę jako przejście od danego równania do równania trywialnego — ewidentnego — przyczem przejście to opiera się na szeregu twierdzeń o równaniach równoważnych. Sprawa ilości tych twierdzeń nie jest dostatecznie zbadana. Referent zaznaczał, że twierdzeń koniecznych do rozwiązywania równań, spotykanych w nauce gimnazjalnej, jest — jak zbadał wraz z p. Drem Gołąbem — kilkanaście. Czy ten system twierdzeń jest wystarczającym, nie wie.

W niższych klasach przyjmujemy cztery podstawowe twierdzenia, raczej w formie dyrektyw postępowania, w wyższych staramy się je uza-

sadnić, przyczem w związku z temi dowodami występują trudności, wywołane koniecznością używania znakowania funkcyjnego. Dlatego należy tu postępować ostrożnie, chociaż te dowody są stereotypowe i pozornie łatwe. Za punkt wyjścia rozważań w klasie ósmej, możemy przyjąć jakiekolwiek proste równanie, np. $2X-3=5X-9$. Uczniowie charakteryzują metodę równoważności jako dobranie ciągu równań $R_1 \ldots R_n$ takiego, by R_1 było równaniem danem, R_n ewidentnem, przyczem R_i jest równoważne R_i+1. Metoda nie mówi, jak te równania dobrać, to już zależy od inwencji rozwiązującego. Jednakże ta charakteryzacja nie wystarcza przy rozwiązywaniu np. równania $X^2-1=0$. Uczniowie napotykają trudności w stosowaniu poprzednio podanej metody; oczywiście takiego ciągu równań dobrać nie można. Nasuwa się potrzeba rozszerzenia metody przez wprowadzenie pojęcia alternatywy równań i równoważności między równaniem i alternatywą równań. Charakteryzujemy znowu metodę równoważności rozszerzoną, jako dobranie ciągu $R_1 \ldots R_n$, w którym R_1 jest danem równaniem R_i jest równaniem lub alternatywą równań, R_n równaniem ewidentnem lub alternatywą równań ewidentnych, przyczem: $R_i = R_i + 1$.

Naprowadzamy dalej uczniów, np. na przykładzie: $\frac{x^2-1}{x+1} \stackrel{?}{=}$ na konieczność dalszego rozszerzenia metody. Okazuje się, że trzeba wprowadzić pojęcie równania opatrzonego warunkiem: $X+1=0$ i równoważności takich równań (zbiory pierwiastków są identyczne), a na podstawie tych pojęć scharakteryzować analogicznie, jak poprzednio, metodę równoważności. To ostatnie ujęcie rzeczy będzie najszerszem scharakteryzowaniem metody równoważności, omawianem w klasie ósmej, przyczem należy zaznaczyć, że przy tem rozszerzeniu nawet niektórych równań metodą równoważności nie umiemy rozwiązać np.: $x^2+1 \stackrel{?}{=} 0$, $x \stackrel{?}{=} x$ i t. p., równań niemożliwych i tożsamościowych.

Metodę analizy starożytnych powinni umieć scharakteryzować uczniowie klasy ósmej jako postępowanie, którego punktem wyjścia jest przypuszczenie, że równanie posiada pierwiastek i oznaczenie tego pierwiastka literą; wyciągamy z tego przypuszczenia wnioski tak długo, aż potrafimy cyfrowo podać pierwiastek względnie pierwiastki. Sprawdzamy przez odwrócenie rozumowania lub w skrócony sposób przez podstawienie. Zastanawiając się nad wzajemnym stosunkiem obu metod, referent stwierdził, że każde równanie, które da się rozwiązać metodą równań równoważnych, da się też rozwiązać metodą analizy starożytnych, ale nie naodwrót. Jeżeli chodzi o stosunek uczniów do obu metod, to w klasie piątej, jak referent stwierdzał, połowa uczniów opowiedziała się za metodą równań równo-

ważnych, uzasadniając swe stanowisko tem, że nie trzeba sprawdzać — połowa za analizą starożytnych, bo nie trzeba pamiętać twierdzeń. W klasie szóstej 75 procent uczniów, a w klasie siódmej 95 procent opowiedziało się za analizą starożytnych.

Metoda graficzna jest metodą przybliżoną, o czem uczniowie winni pamiętać. Stopień dokładności ocenić trudno. Charakteryzujemy ją dwojako: albo wykreślamy lewą stronę i prawą stronę równania — jako obrazy dwu osobnych funkcyj i szukamy punktów przecięcia obu wykresów, albo sprowadzamy równanie do postaci f (X)=O i szukamy punktu przecięcia wykresu lewej strony równania z osią X-ów układu spółrzędnych. Należy położyć nacisk na to, by uczniowie nie mieszali graficznego rozwiązania równania o jednej niewiadomej (a więc wykreślania funkcyj) z wykresem równania o dwóch niewiadomych. Wkońcu referent zaznaczył, że omawiane przez niego zagadnienia można ujmować w klasie ósmej tylko w formie powtórzenia i syntezy; nie powinny one być czemś zupełnie nowem dla uczniów.

W dyskusji starano się (jednak bez powodzenia) uprościć wypowiedź metody równań równoważnych i wyjaśniono szczegółowo różnicę między graficznem rozwiązywaniem równania o jednej niewiadomej i obrazem równania o dwóch niewiadomych. Uznano za konieczne zajmowanie się w szkole równaniami niemożliwemi, gdyż spotykamy się z niemi w zagadnieniach tekstowych, wziętych z życia praktycznego.

W dalszym ciągu konferencji kierownik Ogniska zwrócił się z prośbą nadsyłania do Ogniska odpowiedzi na ankietę, dotyczącą podręczników matematyki klasy pierwszej.

W dyskusji nad lekcją p. Dr K. Bincerówny podkreślono sprawność rachunkową uczniów, a dygresję o Koperniku uznano za celową. Uczniowie przyswoili sobie nowe dla nich pojęcie potęgi. W toku dyskusji poruszono sprawę omawiania lekcyj praktycznych, by więcej uwagi poświęcać procesom myślowym, które lekcja u uczniów wywołała z pominięciem innych mało ważnych, czy też nieistotnych szczegółów.

Zamykając konferencję, kierownik Ogniska zaznaczył, że Ognisko chętnie przyjmuje współpracę, służy bibljoteką i informacjami i podziękował za uczestnictwo koleżanek i kolegów w dotychczasowych pracach Ogniska.

J. Leśniak.

Prenumerata roczna zł 6, półroczna zł 3. — Numer pojedyńczy 50 groszy.
Ceny ogłoszeń: Cała strona 120 zł, pół strony 60 zł, ćwierć strony 30 zł.
Konto w P. K. O. Nr. 402.001.
Adres Redakcji i Administracji: Kraków, Kuratorjum Okręgu Szkolnego.

Odbito w drukarni „Czasu“ w Krakowie, ul. św. Tomasza 32.